

6 / 1992

Symposium on Stylistics in Written Subject-Oriented Texts
Gerlinde Hardt-Mautner 1

XXE Congrès International de Linguistique et
Philologie Romanes
Päivi Sihvonen-Hautecoeur - Helena Häyrynen 6

Mündliches Geschäftsdeutsch
Sabine Ylönen 9

KIRJAKATSAUS - BOOKS BRIEFLY

Neuvottelutaito 13

TIEDOTUKSIA - INFORMATION

Korkeakoulujen kielikeskus tiedottaa 15

ENGLISH SUMMARY

44

Julkaisija:

Korkeakoulujen kielikeskus
Jyväskylän yliopisto
PL 35
40351 Jyväskylä

Puh. 941 - 601 211 (vaihde)
Telefax 941 - 603 521

Vastaava toimittaja:

Editor-in-chief:

Minna-Riitta Luukka
(artikkelit, articles)
puh. / tel. 941 - 603 533
E-mail: luukka@finjyu.bitnet

Toimittajat:

Editors:

Helena Valtanen
(ilmoitukset, kirjakatsaukset, reviews
editor)
puh. / tel. 941 - 603 542
E-mail: valtanen@jyu.fi

Sabine Ylönen
(Beiträge in deutscher Sprache)
puh. / tel. 941 - 603 534
E-mail: sabyl@finjyu.bitnet

Nimellä varustetut kirjoitukset edustavat kirjoittajien omaa
näkökantaa.

Lehteen tarkoitettu materiaalin tulee olla toimituksessa
ilmestymiskuu kautta edeltävän kuun 15. päivään mennessä.

Conference Report:
**SYMPORIUM ON STYLISTICS IN WRITTEN SUBJECT-
ORIENTED TEXTS -- VERBAL, PARAVERBAL AND
NONVERBAL ASPECTS.**
Universität Heidelberg, 23 - 24 March 1992.

Gerlinde Hardt-Mautner
Institut für Englische Sprache, Wirtschaftsuniversität Wien

- Gosh! Timothy exclaimed, as they walked out on to
the terrace [overlooking Heidelberg].

- Isn't it beautiful?

- Fantastic.

He leaned on the parapet and gazed down. The green, thickly wooded mountainside fell away sharply beneath them till it met the red, grey and brown roofs of the town, quaintly shaped and densely packed together, with the spires of churches sticking up here and there. Beyond the roofs was the river, broad and calm, spanned by two bridges. There was only a thin sprinkling of houses on the other bank, and behind them another wooded mountain rose steeply into the sky. To his right, the river passed out of sight between more mountains; to his left it lost itself in the sunset haze of an endless plain. He could see trams and cars moving slowly through the streets below, but only the faintest murmur of traffic carried up to this height. He had never seen a town so completely before.

(David Lodge, *Out of the Shelter*, Harmondsworth 1986 [1970]: 107)

For two days running the participants in the *Symposium on Stylistics in Written Subject-Oriented Texts* were treated to very much the same view of Heidelberg as the one admired by the characters in David Lodge's novel. The incessant rain and cold wind notwithstanding, the conference venue, perched high on Castle Mountain, provided a pleasant setting for two days' concentrated exposure to academic discourse.

And concentration one could indeed not do without. With only 25 speakers the symposium was one of those intense events where each talk is a plenary talk, with everybody listening to (almost) every paper. Forget your standard repertoire of classic excuses ("I'm sorry I missed your paper, but I had to go to one in the

Sociolinguistics Section, a former colleague of mine, you know..."). If you skipped a paper, you'd be conspicuous by your absence -- and by your presence when you finally sneaked back in.

Even a cursory glance at the conference programme reveals, though, that it was not politeness (or cowardice) that made for regular attendance, but an impressively wide range of interesting papers. This report will hardly succeed in doing justice to them all. It is a subjective account, and the space devoted to each paper should not be taken to be in any way an indicator of quality. Rather than discussing the contributions in the order in which they were presented I shall try to group them according to similarities in subject matter and/or methodology.

One group of papers, which included the quasi "key-note" flourishes on the morning of the first day, was devoted to theoretical discussions of textuality. Hartmut Schröder's paper (*Paralinguistische, nonverbale und extralinguistische Merkmale produktvermarkter Texte*) was concerned with what Spillner has termed "semiotically complex" texts -- texts, that is, which draw on a variety of semiotic codes to convey their messages. Referring to theorists such as Flusser, Sorokin and Petöfi, Schröder explored the implications which semiotic diversity has on the notion of 'text'. Among the many examples he provided perhaps the most memorable was that of a magazine advertisement combining the standard textual and visual components with

olfactory appeal. By rubbing the picture of a tree trunk you could release the smell of wood. I've hardly seen a conference audience more excited about a linguistic datum. My choice of the term 'linguistic' in this context, though perhaps controversial, is deliberate and it would seem in keeping with Schröder's view that non-verbal message components should indeed be integrated into the research domain of linguists rather than be relegated to semiotics.

K.-D. Baumann (Universität Leipzig) gave an interesting account of his "integrative approach to the stylistic potential of subject-oriented texts" (*Ein integratives Herangehen an das stilistische Potential von Fachtexten*). Those wishing to read up on the details of both the conceptual background and the empirical support can now consult his *'Integrative Fachtextlinguistik'*, which recently appeared in the series *Forum Fachsprachenforschung*, published by Gunter Narr, Tübingen.

The concept of "rhetorical strategy" was the focal point of the paper given by Wolfram Wills (Universität des Saarlandes). Providing a wealth of examples of word-formation patterns common in LSP texts, Wills not only stressed the communicative efficiency of rhetorical strategies but also pointed out the potential dangers associated with them; as he argues in his abstract, "*Die Möglichkeit der Routinisierung der Sprachverwendung verleitet den Sprachbenutzer nur zu leicht, Sprache zu 'verformeln' und Ausdrucksmechanismen zu entwickeln, mit deren Hilfe er sich verhältnismäßig problemlos verständigen kann*".

The didactic implications touched upon by Wills turned out to be a recurrent theme in several papers. In some contributions it constituted the central issue under investigation, in others it was present merely as an afterthought; overall, the impression was certainly confirmed that LSP teaching was high

on the research agenda. Among the papers that combined the analysis of textual structure with didactic aims was Karlheinz Hengst's "*Stil- und Textsorten-Analyse -- cui bono?*". Reporting on the research on text types (*Textsorten*) carried out at the Pädagogische Hochschule Zwickau Hengst made a case for combining the approaches of functionally oriented stylistics (*Funktionalstilistik*) and of textlinguistics. The linguistic profiles of different text types -- to be compiled in a reference work ("*Textsortenkompendium*") -- would then give learners some guidance likely to produce more satisfactory results in text production than the merely intuitive copying of texts.

Susanne Sachtleber (Kassel) and Ulrich Püsche (Universität Trier), in their respective contributions, agreed that the teaching of academic writing could still do with a fair amount of background research and materials development. Existing handbooks, Püsche argued ("*Stilproduktion. Anleitung zum Schreiben von Wissenschaftstexten*"), tend to focus on technical aspects of writing (such as quoting and footnoting, layout, etc.) while neglecting questions of style and discourse structure. Sachtleber ("*Vom Kopf auf die Füße: Das Schreiben wissenschaftlicher Texte*") also called for an integration of academic writing courses into the standard curricula; these ought to be based on a descriptive model capable of capturing both verbal and paraverbal elements.

Although it may not seem entirely appropriate to group Martin Stegu's contribution with the didactically oriented ones, his paper ("*Fachsprachen und Postmoderne -- Anmerkungen aus pluralkonstruktivistischer Sicht*") carried some highly interesting, and perhaps rather unsettling, implications for LSP teaching. Re-evaluating the nature of Languages for Special Purposes from a pluralist, postmodernist point of view, Stegu (Wirtschaftsuniversität Wien) argued that, with the modernist approach

receding, LSP could no longer be considered the means to describe the world objectively, but merely one of the many possible forms of discourse. Such a radical conceptual *Gestalt* switch obviously challenges time-honoured foundations of LSP teaching, and it would seem that both didactic theory and classroom practice ought to be adjusted accordingly.

That the development of Languages for Special Purposes mirrors the development of the associated disciplines was brought out clearly by a series of diachronically oriented conference papers. Two were concerned with medical texts (Sabine Ylönen: "*Stilwandel in medizinischen Originalarbeiten am Beispiel der Verwendung der Pronomen der 1. Person Singular und Plural*"; Dagmar Neuendorff: "*Methodische Überlegungen zur Beschreibung von interkulturellen Unterschieden in fachsprachlicher schriftlicher Kommunikation*"), and another three with scientific and popular scientific articles (Eva Stahlheber: "*Beyond Words: What's in an LSP Text Genre*"; Britt-Louise Gunnarson: "*Article introductions and conclusions in science from a diachronic perspective*"; Danielle Candel: "*Remarques sur l'introduction de termes nouveaux ou peu connus dans des contextes spécialisés*"). Candel's paper, though not taking an overtly diachronic approach, after all discussed mechanisms of linguistic innovation and thus, potentially, of language change.

In her contribution on articles in medical journals Sabine Ylönen (Jyväskylä University) demonstrated that the past one hundred years had seen dramatic changes in style, away from the personal, almost anecdotal account typical of the late 19th century, towards the rigorously scientific approach considered the norm in the late twentieth. Three pertinent examples dating from 1884, 1943 and 1989 helped to make the point; whereas the 1989 extract begins with a factual description of the methodology used ("In

einer randomisierten Doppelblindstudie bei 116 Patienten mit leichter bis mittelschwerer chronischer Herzinsuffizienz..."), the text dating from 1884 is still lacking in what the medical community now regards as scientific accuracy in reporting: "*Ich kann es nicht als einen Zufall ansehen, dass die grosse Mehrzahl der von mir beobachteten Kranken mit Herzschwäche unverheirathet und meist alte Junggesellen waren...*". (The content, incidentally, nowadays appears as quaint as the style. Inevitably, there was a momentary distraction from the serious business of stylistics as the conference participants were chuckling over this particular passage -- the continuation of which had, luckily, not been censored from the handout).

While Ylönen's and Neuendorff's papers dealt with intra-disciplinary communication -- experts talking to experts in the same field --, the corpora used by Stahlheber (Universität Leipzig) and Gunnarson (University of Uppsala) included interdisciplinary texts and popular science texts respectively. Again, the approach taken was a diachronic one, revealing noticeable changes in discourse structure over time. Gunnarson's analyses also brought out differences in textual structure between the science articles and the popular science articles she investigated. One of the papers picking up the latter thread was the one by Finn Frandsen from Arhus ("*Paratexte global et paratexte local dans les journaux économiques et financiers*"); it discussed differences in paratextual organisation between articles in the general press and in specialized economic journals. Media language was to come up again later in the programme, in Stanka Stojanova-Jovceva's "*Stilistische Besonderheiten des wirtschaftspolitischen Kommentars*".

LSP texts addressed to a wider audience also featured in Bernd Spillner's contribution ("*Stilmittel der Popularisierung von Fachtexten*"). Discussing the stylistic devices used in LSP texts aimed at lay

persons, Spillner demonstrated that these devices not only included the obvious lexical changes but also a range of syntactic and typographic modifications.

What strikes me as particularly noteworthy about "popularisation", apart from its undoubted academic appeal to the linguist, is the relevance it derives from the encroachment of science, and hence of scientific language, upon all areas of modern everyday life. Unless the expert learns to talk to the lay person, an ever increasing number of people will be deprived of essential information and thus in effect be excluded from a variety of decision-making processes. By tackling issues of information transfer and comprehension, linguists can do their share in helping to counteract the large-scale disenfranchisement engendered by the unreflected -- or worse still, deliberate -- use of technical languages when the non-expert public is being addressed. This is where the interests of the LSP researcher and of the sociolinguist overlap and where, ideally, each ought to benefit from the resulting cross-fertilization.

The contrastive perspective of stylistics, which had been prominent in Hartmut Schröder's opening paper, emerged again in several papers, including those by Susanne Sachtleber, Eva Stahlheber, Tuula Laaksovirta from Vaasa University ("A Comparative Study of Public Understanding of Science and Humanities in England and Finland") and Angelika Rust from the Pädagogische Hochschule Zwickau ("Zu einem funktional orientierten Untersuchungskonzept schriftlicher Fachtextsorten").

Given the rather broad framework staked out by the title of the conference, the contributions featured a wide variety of text types, ranging from the "classical" scientific LSP text to "popular" texts such as cooking recipes (Marianne Nordman, University of Vaasa: "Style in Cooking Recipes") and travel guides (Florence

Mourlon-Dallies, Université de Paris III: "Vers une stylistique de spécialité: les écrits touristiques comme chaîne discursive"). Ulrich Timm (Universität Ulm) introduced his research on literary studies articles, drawing special attention to the relation between the language of the literary works being discussed and the metalanguage used to discuss them. A common charge brought against literary scholars -- according to Timm, but also in my own experience -- is that they allow their metalanguage to be heavily influenced by the object of their description, i.e. by the literary text(s) under scrutiny. It is indeed a practice secretly sneered at by many linguists; though the Languages curricula at a number of European universities require all students to do some linguistics and some literature before they are allowed to specialize, in-group feelings and the concomitant prejudices are usually quick to develop. I still vividly recall one of the punch lines in Bernd Spillner's opening speech at the '91 GAL Conference in Mainz. Spillner had brought the house down with his reference to "*die Literaturwissenschaftler, unsere sogenannte sogenannten Kollegen*" ["literary scholars, our so-called colleagues"]. The laughter not only testified to Spillner's supreme wit and, appropriately enough, in view of his research interest, to his *rhetorical* skill, but also to the fact that he had evidently struck a chord in this audience of 500 odd (excuse the ambiguity) linguists. We'd always sensed, hadn't we, that *their* texts were somehow *different*. Research like Timm's could go some way towards putting this feeling on a more objective footing (and de-emotionalizing it, too).

A final group of papers which I haven't mentioned so far are those that dealt with advertising discourse. Peder Skyum-Nielsen (Royal Danish School for Educational Studies, Copenhagen) reported on his extensive research on short forms and in particular on WE-slogans. An example of a general short form would be *Put a tiger in your*

tank, from the Esso campaign, whereas the Danish "*vi finder en løsning*" would be a typical WE-slogan. These slogans, Skyum-Nielsen argued in one of the hypotheses stated in his handout, "constitute an important element in modern (Danish) marketing and business communication". His tenth, and final, hypothesis reads "... WE-slogans may be a particularly fruitful field for comparative lapidary linguistic studies". This is no doubt a suggestion that would be intriguing to pick up and translate into further cross-linguistic research projects; anyone interested in comparative studies of advertising would surely find that a great challenge.

Advertising also provided the data for the paper by Peter Handler (Wirtschaftsuniversität Wien) as well as for my own talk ("*A Case in Point. On the Interplay of Verbal and Non-Verbal Messages in Packaging Discourse*"). Handler's contribution ("*Persuasive wirtschaftliche Kommunikation und sprachliche Innovation im Schriftbild*") was concerned with the ways in which advertising exploits typographic variation for persuasive effect. Drawing on an extensive corpus, Handler succeeded in demonstrating the amazing variability and creativity of typographic design and at the same time presented interesting suggestions for the categorization of his data.

My own paper, finally, also touched upon questions of typography. In packaging discourse, too, it fulfils important functions as both a carrier of meaning and as a structuring device. More generally, the messages conveyed by packages can be shown to use various semiotic codes, including verbal, visual and tactile elements. The study of packaging discourse thus lends itself to an integrated analytical approach combining textlinguistics and semiotics.

For all the methodological and thematic diversity of the papers presented, several unified strands of research emerged. For

one thing, LSP is no longer exclusively centred on terminology. In fact, researchers are increasingly embracing textlinguistic frameworks, enriching them with semiotic concepts to cater for the description of non-verbal message components. While diachronic studies are showing the development of LSP even over relatively short periods of time, cross-linguistic analyses are highlighting intercultural differences that continue to be relevant in spite of the growing internationalization and unification of the associated scientific disciplines. Many of the insights thus gained can be transferred more or less directly to academic writing courses, whether in the students' mother tongue or, perhaps even more importantly, as part of their foreign language training. The organisers were right to conclude the conference on an optime on an optimistic note predicting a great deal of more and equally stimulating work of those associated with the AILA Commission on Rhetoric and Stylistics. A volume of conference proceedings is due to be published, so those of you interested in reading the full-length papers should be able to do so by next spring.

No conference would be complete without its fair share of wining and dining. With a group as small as the Heidelberg gathering, the official conference dinner remained a relaxed get-together though, offering opportunities for informal chats and the usual tongue-in cheek insider talk.

The symposium proved once again, if further proof was needed, that to escape from the daily treadmill of departmental routine (which seems to be pretty much the same around the globe), there is nothing like spending a couple of days in a more relaxed academic set-up. The academic bit keeps you on your toes and the relaxed bit helps you to unwind. The icing on the cake this time was the view of Heidelberg. *Gosh! Isn't it beautiful.*

**XXE CONGRÈS INTERNATIONAL
DE LINGUISTIQUE ET PHILOLOGIE ROMANES**
Zürichin yliopisto 6.-11.4.1992

Päivi Siivonen-Hautecoeur
Suomen Akatemia/Jyväskylän yliopisto
Helena Häyrynen
Tampereen yliopisto

Keväisen lämpimässä Zürichissä pidettyn 20. kansainväliseen romanistikongressiin oli saapunut noin viisisataa osanottajaa kaikkialta maailmasta, eniten kuitenkin Euroopasta. Kolme vuotta sitten Pohjois-Espanjassa järjestetty vastaava kongressi paisui niin jättiläismäiseksi (noin 1500 osanottajaa), että jo tuolloin todettiin sekä sektioiden että alustusten määrä rajoittamisen olevan jatkossa välttämätöntä. Karsinnasta huolimatta ohjelmaan oli kertynyt yhteensä kolmisensataa esitystä, joista peruuutusten jälkeen pidettiin noin 250. Suomalaiset romanistit olivat varsin hyvin edustettuna, sillä heitä oli esitelmöitsijöiden joukossa kahdeksan. Yhdysvaltaisten ja kanadalaisen osanottajien suhteellisen pieni osuus herätti jonkin verran hämmästyttä. Heidän poissaolonsa oletettiin johtuvan ainakin osittain siitä, että sikäläisistä yliopistoista on vaikea irrottautua kesken lukukauden.

Kongressi pidettiin Zürichin yliopiston tiloissa. Aikataulu oli varsin tiivis: lounastauko lukuun ottamatta esitelmiä oli mahdollisuus seurata klo 8.15-18.15. Kahtena viimeisenä päivänä oli varattu ehkä liiankin runsaasti aikaa eri sektioiden yhteenvedolle. Toinen tällaisen järjestelyn ansiosta kaikkien oli mahdollista saada jonkinlainen kokonaiskäsitys niistäkin esitelmäryhmistä, joita oli ehtinyt seuraamaan vain osittain tai ei lainkaan. Kaikki romaaniset kielet olivat periaatteessa hyväksyttyjä virallisia kieliiä, mutta suurin osa esitelmistä pidettiin ranskaksi. Espanjankielisten ja espanjaan koskevia esitelmien määrä (n. 65) kiinnitti huomiota, erityisesti sen vuoksi, että Santiago de Compostelassa niiden osuus oli ollut

pienehkö. Muiden kielten (italia, n. 30; portugali, n. 25; katalaani, n. 10; romania, n. 10; jne.) osuus oli näihin kahteen verrattuna vaatimattomampi.

Esitelmät oli ryhmitelty yhteensä kahdeksaan eri aihepiiriin, jotka edustivat sekä perinteistä filologiaa että puhtaasti kielitieteellisiä suuntauksia. Sektiot *Lause* ja *Leksikografia* oli jaettu edelleen kahteen osastoon. Esittelemme tässä kuulemme esitelmien ja puheenjohtajien yhteenvedon pohjalta pääasiassa juuri kyseisiä sektioita sekä niiden lisäksi sektiota *Diskurssianalyysi* muiden jäädessä vähemmälle huomiolle.

Sektiossa I oli aiheena oli *La Phrase*, "lause", mutta tuo käsite ei tullut selvästi määritellyksi. Esitelmissä erottui kaksi pääsuuntausta: toisaalta niissä selviteltiin lauseen tai puhunnoksen tuottamiseen (*énonciation*) liittyviä "jälkiä" lausumassa (temporaaliset viitteet, persoonapronominit, modaliteetti jne.), toisaalta taas tutkittiin itse lausumaa (*énoncé*) sekä semanttisella että kielipillisten funktioniden tasolla. Tutkimus kohdistuu useimmiten lausetta laajempiin kokonaisuksiin tai lauseiden välisiin suhteisiin. Esitelmissä sivuttiin esim. lauseiden teema-reema-rakennetta ja tarkasteltiin anaforisia ja kataforisia viitteitä. Lausetason tutkimukseen perinteisesti yhdistetty syntaktinen lähestymistapa näyttää tulleen syrjätetyksi siten, että painopiste tutkimuksessa on siirrynyt semantiikkaan ja pragmatiikkaan tai näiden yhdistelmään. Nämä uudet viitekehyykset vaikuttanevat erityisen houkuttelevilta, koska puhtaasti syntaktiseksi katsottavan tutkimuksen

kentällä tuntuu vallitsevan varsin hämmästäävän metodologisten lähestymistapojen ja koulukuntien moninaisuus. Jatkuvasti lisääntyvä, ajoittain massiiviset mittasuhteet saavuttava empiiriset aineiston käyttö nostattaa laadullisia kysymyksiä, joihin ei toistaiseksi ole löytynyt vastausta. Valtaosa esitelmistä käsitteli nykyranskaa, mutta varhaisemmista kielikausista mainittakoon keskiranskan sanajärjestystä ja teema-reema-rakennetta koskevat esitykset.

Sektion puheenjohtajat Marc Wilmet (Bryssel) ja Georges Kleiber (Strasbourg) olivat loppupuheenvuorossaan jonkin verran huolestuneina siitä, että selvästi määritellyt teoreettiset viitekehyykset näyttivät puuttuvan tai ainakin ne olivat hajoamassa ja jäämässä toissijaisiksi tutkijoiden työssä. Niinpä esimerkiksi yhtään GB-teoriaan sijoittuvaa esitelmää ei ollut mukana. Teoriapohjan mureneminen heijastuu myös terminologiaan, joka vaihtelee suuresti kunkin tutkijan kehittäessä henkilökohtaisen nimityksensä - vaikka entisäkin olisi tarjolla. Julkaisuja on nykyisin niin paljon, että tutkijoiden on ehkä mahdotonta pysyä ajan tasalla edes omalla erikoisalallaan: syntyy vaikutelma, että joissakin tapauksissa ollaan kehimmässä uudelleen asioita, joita on tutkittu perinpohjaisesti jo aiemmin.

Sektiolla *Lause* ja *Diskurssianalyysi* pidetyistä esityksistä monet olisivat voineet kuulua kumpaan hyvänsä, siinä määrin päälekkäisyyttä niiden välillä ajoittain oli. Jälkimmäisen sektion puheenjohtajina toimivat Eddy Roulet (Geneve) ja Thomas Kotschi (Berliini). Esitelmät osoittivat, että kiinnostus puhekielentutkimusta kohtaan lisääntyy jatkuvasti. Niinpä oma istuntonsa oli varattu keskustelututkimukselle espanjalaisessa kielitieteessä, missä aihepiiriin tarkastelu on vasta alullaan. Valitettavaa oli, että juuri tässä ryhmässä sattui peruuutuksia. Tutkimuskohde diskurssianalyysissä on muodostunut yhä moninaisemmaksi. Tavallinen keskustelupohjainen aineisto oli tieteenkin edustettuna, mutta tutkimuksel-

linen mielenkiinto suuntautuu myös interaktiolanteisiin, joita sätelevät erilaiset institutionaaliset asetelmat. Näitä saatavat olla vieraan kielien oppimiseen liittyvät didaktiset tilanteet (esim. opiskelijaryhmän yhteisesti pitämä esitelmä) tai jonkin sosiaalilaitoksen toimintapiiriin sijoittuvat tilanteet (esim. tuomarin, teinikäisen nuoren ja tämän huoltajien välinen keskustelu). Puheenjohtajat olivat lisäksi pyrkineet ryhmittämään omaksi kokonaisuudekseen esitelmät, joiden aiheena olivat sellaiset luonnollista puhetta jäljittelämään pyrkivät tekstit kuin elokuvalogit ja monologimuotoiset sketsit.

Sektion alustukset voi jakaa lähestymistavan mukaan karkeasti kahteen eri ryhmään. Erilaisia puhetilanteita käsiteltiin toisaalta niiden rakenteellisten piirteiden kannalta, ikään kuin valmiina kokonaisuksina. Tällaista saatattaa tarkastelutapaa edustavat mm. esitelmät, joissa tarkasteltiin kielipillisten ja diskursiivisten rakenteiden suhteita. Tyypillisenä tutkimuskohteena mainittakoon sellaisten lekseemien tarkastelu, joiden voidaan katsoa toimivan merkkeinä siirtymisestä diskurssi- tai kielipillisten tasojen välillä (esim. espanjan konjunktio *y* tai ranskan adverbi *là*). Toista tarkastelutapaa voisi puolestaan luonnehtia lähtökohdiltaan dynaamiseksi: pyrkimyksenä on tutkia "tekstin" syntymisen, rakentamisen prosessia keskustelun kuluessa. Olennaisia ovat tällöin puhujien toiminnot. Niinpä E. Gülich ja Th. Kotschi esittivät mielenkiintoisen typologian puhetilanteen osanottajien toiminnosta, U. Dausendschön-Gay ja U. Krafft puolestaan analysoivat puhujien rooleja ja niihin liittyviä "sopimuksia". Muita käsiteltyjä aiheita olivat mm. modaliteetin ja argumentaation suhteet sekä yleistämisen keinot ja funktiot.

Tämänkin sektion puheenjohtajat kiinnittivät huomiota siihen, että esitelmät olivat varsin hajanaisia teoreettisen viitekehyykseen osalta. Useimmiten niissä limittiyvät deskriptiivinen lähestymistapa ja viittaukset eri teoriataustoihin (etnometodo-

logia, puheaktiteoria, argumentaatio-teoria...). Metodologiselta kannalta Roulet ja Kotschi erottivat kolme eri lähtöase-telmaa. Ensimmäinen mahdollisuus on se, että liikkeelle lähdetään käytetyn korpuksen yksityiskohtaisesta tarkas-telusta, josta sitten saadaan virike siirtyä jonkin aineistolle tyyppilisen piirteen lähempään tarkasteluun. Päinvastainen on taas sellainen asettelma, jossa tutkimus muodostuu jonkin tietyn, etukäteen pääte-tyyn kohteen (esimerkiksi jonkin konjunktion) pikkutarkasta kuvamisesta. Viimein lähtökohdaksi voidaan ottaa jokin teoreet-tinen käsite (tematisaatio, reformulaatio, jne.), jonka toteutumista sitten tarkas-tellaan.

Leksikografian sektio oli jaettu kahteen osastoon, joista toisessa käsiteltiin lähinnä ranskan, toisessa espanjan, portugalint ja italien kielen sanastotutkimusta. Kummas-sakin osastossa oli esillä varsinaisten leksikografisten aiheiden lisäksi leksiko-loginen tutkimus.

Nykyranskan sanakirjahankkeissa esiteltiin toisaalta didaktisia näkökohtia painottavia, toisaalta sanastoja strukturoivia lähesty-mistapoja. Äidinkielen oppimisen tarpei-siin pyrkivät vastaamaan 1000 käytetyim-män ranskan sanan sanakirja, jonka teoriapohja on ranskalaiseen kielitieteeseen istuva guillaumistinen näkemys, sekä *Petit Robert des enfants* (1988), toteutuksestaan uudenlainen, monien kielen osa-alueiden ja mm. lukijan luovuuden hyväksikäyttöön perustuva lapsia varten laadittu sanakirja.

Kieltenvälisiä hankkeita edusti mm. yleis-eurooppalainen Eurolexique (ranska, espanja; englanti, saksa; venäjä, ukraina). Ranskalaista osuutta esiteltiin sanakirjana, jossa synkroniset "sanaperheet" luokittel-laan morfo-syntaktisin kriteerein. Vaikka sanakirjan avulla voi löytää esim. tietyä substantiivia vastaavan adjektiivin, jo olemassa olevat analogiset sanakirjat antanevat saman mahdollisuuden. Mielen-kiintoista on kuitenkin nähdä, mitä tulok-sia kielten vertailu tuottaa. Ajankohtainen hanke on ranskan ja portugalint ekologisen

leksikon luominen ranskalaisten ja brasilia- laisen yliopiston yhteistyönä.

Nykyranskan suursanakirjan *Trésor de la langue française* pohjana ollut materiaali (FRANTEXT-tiedosto) on tutkijoiden käytettävissä erityyppisiin sanastotutki-muksiin. Tekstit kattavat neljä vuosisataa, Rabelais'sta René Chariin. Renessanssin ajan sanakirjat ja leksikografit olivat monen esitelmän kohteena, ovathan mm. 1500-luvun riimisanakirjat yksikielisten sanakirjojen edeltäjiä. Ranskan kielen alueellista variaatiota käsiteltiin Sveitsin ja Quebecin sanaston erityispiirteiden kan-naltaan.

Morfologian ja leksikologian alueella liikuttiiin tarkasteltaessa ranskan kielen ammattinimikkeiden käyttöä naisista puhuttaessa: termit ovat perinteisesti maskuliinisukuisia ja feminiinimuodon käyttöä rajoittavat joko morfologiset tai muut seikat.

Sektion Table ronde esitti käynnissä tai alkamassa olevat romanisten kielten sanakirjahankkeet. Ranskan osalta merkit-tävä on keskiranskan sanakirja, jonka toimitus alkaa vuoden 1993 alussa.

Yhteenvedossaan puheenjohtajat koros-titivat suurten kollektiivisten hankkeiden ja tietokoneen käytön etuja yksittäisiin "käsi-työnä" tehtäviin tutkimuksiin verrattuna.

Perinteisiä sektioita edustivat Romaan- nisten kielten typologia ja Romaanisten kielten erityminen. Loppupuheenvuoro-saan romaanisten kielten erityymistä käsittelleen sektion puheenjohtajat Jacob Wüest (Zürich) ja József Herman (Buda-pest) totesivat, että historiallinen kielen-tutkimus voisi olla paremmassakin tilanteessa. Ongelmana ei ole diakronian ja synkronian välinen, vaan diakronisen tutkimuksen sisällä vallitseva systemaat-tisen kielitteen ja sovellustusten välinen vastakkainasettelu. Esim. filologisessa tekstintutkimuksessa he toivoivat liian yksityiskohtaisen aiheiden sijasta metodo- logista uusiutumista, mikä myös tuottaisi

hedelmällisiä keskusteluja. Historialliselle kielentutkimukselle pitäisi jatkossa varata oma sektionsa, jotta esitelmät eivät ha- jaantuisi epätarkoituksennäkäisesti liian moniin sektioihin. Keskiajan (1100- ja 1200-l.) runoutta ja kertomateknikkaa käsiteltiin omissa sektioissaan.

Yksi sektio oli omistettu, perinteineen mukai-desti, kongressin isäntämään kieltilan-teelle. Vaikka tällä kertaa oltiin saksan-kielisellä alueella, Sveitsissä puhutaan kol-meaa romaanista kieltä, joista eksoottisinta, retoromaniaa, saimme kuulla ajankohtai-sia aiheita käsittelevien laulujen muo-dossa.

Runsaan kielitieteellisen sisällön lisäksi oli osanottajille tarjolla ohjeisohjelmaa. Niinpä kolmena iltana oli järjestetty kon-sertteja ja keskiviikkolämpimässä auringonpaisteessa Zürichin järvellä seurasi tutustuminen Einsiedelnin apottiluostariin ja konsertti luostarin kirkossa.

MÜNDLICHES GESCHÄFTSDEUTSCH

Bericht über das Fachsprachenseminar für DeutschlehrerInnen
in Tampere vom 15.-16.5.1992

Sabine Ylönen
Zentrales Spracheninstitut der finnischen Hochschulen

Bei ersten hochsommerlichen Temperatu- ren des Jahres trafen sich Mitte Mai rund 30 DeutschlehrerInnen aus Finnland und Schweden zum Seminar "Mündliches Geschäftsdeutsch", zu dem Ewald Reuter im Namen des Goethe-Instituts Tampere und des Sprachenzentrums der Universität Tampere eingeladen hatte. Zur Tradition der Tampere-Seminare zur gesprochenen Sprache gehört das Bestreben, die Theorie der Gesprächsanalyse mit der Praxis des Deutschunterrichts zu verbinden. So stan-den auch auf dem diesjährigen Programm Plenarvorträge zur Analyse gesprochener Sprache neben Arbeitsgruppen, in denen es um praktische Probleme des Wirt-schaftsdeutschunterrichts ging. Außerdem wurden die Früchte der bisherigen Arbeit

in Form eines neuen Unterrichtsmaterials für den mündlichen Wirtschaftsdeutsch-unterricht vorgestellt.

Als Gastreferentin war diesmal Ruth Brons-Albert aus Amsterdam geladen, die die Ergebnisse ihrer "Linguistische(n) Untersuchungen zur Verkäuferschulung und ihre Bedeutung für den Fremdspra-chenunterricht" vorstellte. Sie hatte Ver-kaufsschulungen der "Praktischen Rheto-rik" besucht, die von professionellen Aus-bildern für Muttersprachler durchgeführt werden, diese ausgewertet und mit dem "natürlichen Verhalten" der VerkäuferInnen vor und nach dem Gesprächstraining verglichen. Ein Ergebnis war dabei, daß die professionellen Trainer, die keine

Linguisten sind, oft jedoch selbst einmal Verkäufer waren, erstaunlich unangemessene Ratschläge für den Umgang mit den Kunden erteilten. Spezielle Kritik galt den Rollenspielen, für die sie zwei Hauptprobleme erkannte. Rollenspiele erwiesen sich zum einen als nutzlos, wenn die geübten Verhaltensweisen nicht theoretisch begründet wurden. Dagegen wurden die (wenigen) theoretisch fundierten und somit einsehbaren Gesprächstaktiken (drei von 50) auch später in den natürlichen Verkaufsgesprächen angewandt. Das zweite Problem entsteht nach ihren Ergebnissen, wenn Rollenspiele "stillschweigend wie natürliche Gespräche behandelt und korrigiert werden", obwohl hier die künstliche Situation und die Videokamera eindeutig als Störfaktoren wirkten. Videoschnitte verdeutlichten die Unnatürlichkeit von in Rollenspielen eintrainierten Gesprächstaktiken, die in späteren authentischen Gesprächen auch nicht mehr angewendet wurden. Als größtes Manko der professionellen Kommunikationstrainings erwiesen sich die laien-linguistischen Ratschläge der Trainer. Ruth Brons-Albert beendete ihren Vortrag mit Überlegungen zum Nutzen ihrer Forschungsergebnisse für den Fremdsprachenunterricht. Um z.B. bestmögliche Transfereffekte von Rollenspielen zu erreichen, sollte mündlicher Fremdsprachenunterricht immer von Input und Analyse authentischer gesprochener Sprache ausgehen. Das sei für den Fremdsprachenunterricht um so wichtiger, da hier neben Gesprächstaktiken auch sprachliche Wendungen erlernt werden müssen. In der Diskussion wurde schließlich auf eine Arbeit von Flieger, Wist und Fiehler (1) verwiesen, in der es um ein modulares Trainingskonzept für die Aus- und Weiterbildung von Verkäufern geht, das in Kooperation zweier professioneller Trainer mit einem Sprachwissenschaftler entstanden ist und in dieser Form bisher noch einzigartigen Charakter hat.

Um "Kulturunterschiede in finnisch-deutschen Verhandlungen" ging es anschließend im Beitrag von Liisa Tiitula (Wirt-

schaftsuniversität Helsinki), die empirische Befunde des mündlichen Teilprojekts zur Deutsch-finnischen Wirtschaftskommunikation vorstellte. Nach einer kurzen Zusammenfassung der in Interviews mit deutschen und finnischen Geschäftsleuten gewonnenen üblichsten Antworten zu Kulturunterschieden, wie "Die Deutschen sind formeller, die Finnen informeller" (weil die Deutschen sich siezen und die Finnen sich duzen) oder "Die Deutschen sind besser vorbereitet, die Finnen improvisieren eher" sprach Liisa Tiitula anschließend über ihre Analyseergebnisse authentischer Verhandlungsgespräche. Speziell interessierten Sie dabei Mechanismen, mit denen die Verständigung gesichert wird, und zwar zum einen Äußerungen zur Verständnissicherung beim Gesprächspartner und zum anderen solche, die das eigene Verstehen sichern helfen. In muttersprachlichen Verhandlungsgesprächen fand sie sowohl für das Deutsche als auch für das Finnische folgende gesprächskonstituierende Äußerungen: besonders wichtig waren Hörer- oder Rückmeldesignale (hm, ja, genau .../just, niin, joo ...), weiterhin kamen bestätigungsheischende Signale (nicht?, ja?, gell? .../eik's niin? ...) und Mittel der Aufmerksamkeitssteuerung (wissen Sie, sehen Sie, Frau Müller .../katsos, ..., aber: Vermeidung der Anrede im Finnischen) vor. An Beispielen belegte sie auch die Häufigkeit von Wiederholungen und Selbst- und Fremdparaphrasierungen. Als weitere Möglichkeiten der Verständnissicherung nannte sie Rückfragen, explizite Formulierung der Verständnissicherung, explizite Relevanzinstufungen und Fokuswechsel sowie gemeinsame Formulierungen. Typisch für Verhandlungsgespräche seien außerdem Voraussetzungserklärungen und (später auch schriftlich fixierte) Ergebnissicherungen.

In fremdsprachlichen Verhandlungen (und hier handelt es sich um in deutscher Sprache geführte deutsch-finnische Kontaktgespräche und Verhandlungen, in denen also die Finnen in der Fremdsprache kommunizieren) stellte sie fest, daß

Paraphrasen nicht so häufig vorkommen, und wenn, dann vom Muttersprachler formuliert. Die Hörersignale der Finnen waren sehr einfach (ja, hm oder nonverbal, z.B. Kopfnicken). Als häufigste Fehler wurden das Ausbleiben von Hörersignalen an erwartbaren Stellen und die Verwendung falscher Rückmeldereaktionen, wie z.B. "genau" an unpassender Stelle (nämlich für "vestehe" und nicht "das ist auch meine Meinung") festgestellt. Mit ihrem Beitrag gelang es Liisa Tiitula, die These vom monologischen Finnen zu widerlegen und auf Probleme des Kommunizierens in der Fremdsprache hinzuweisen. Abermals wurde die Bedeutung von Analysen authentischer Gespräche für den Fremdsprachenunterricht deutlich.

In den Arbeitsgruppen von Ruth Brons-Albert und Liisa Tiitula wurden diesmal keine "handfesten Ergebnisse" erzielt, d.h. es ging nicht um Erprobung oder Erarbeitung von Unterrichtsmaterialien sondern um die Diskussion der von den Referentinnen angesprochenen Probleme und um Erfahrungsaustausch des Unterrichtens mündlicher Geschäftskommunikation. So wurden in der Arbeitsgruppe von Ruth Brons-Albert besonders der Transfereffekt von Rollenspielen und der Mangel an Unterrichtsmaterialien mit authentischen Gesprächen diskutiert. Leider reichte die Zeit nicht, ein von ihr mitgebrachtes Unterrichtsmaterial (2) zum Training von Verkaufsgesprächen genauer unter die Lupe zu nehmen. Liisa Tiitula zeigte in ihrer Arbeitsgruppe an Beispielen, daß den für die Kommunikation so wichtigen Hörersignalen in Lehrbuchdialogen bisher i.d.R. keine Aufmerksamkeit geschenkt wird und daß im Gegenteil Transkripte halbauthentischer Gespräche sogar von diesen bereinigt werden (z.B. (3)). Zur Sprache kam weiter, daß die meisten Lehrbuchdialoge nach wie vor schriftlich vorformuliert und zu stark auf die sprachliche Ebene fixiert sind. Die Betonung sprachlicher Korrektheit verhindere z.B. für gesprochene Sprache typische Redundanz. Lehrbuchdialoge kennen i.d.R. auch keine Verständnisprobleme, während sie

im Alltag die Regel sind. Diese Tatsachen wurden als Ursachen steif und künstlich wirkender Lehrbuchdialoge angeführt. Didaktische Konsequenzen daraus sollten weniger das Üben struktureller Korrektheit als vielmehr eine Betonung des Kommunikationscharakters von Sprache sein. Dazu gehöre nicht zuletzt die Schaffung eines Bewußtseins für Hörersignale als Elemente des Dialogs. Die TeilnehmerInnen der Arbeitsgruppe waren sich auch einig, daß im Unterricht für Kulturunterschiede sensibilisiert werden sollte und angemessene sprachliche Mittel für die Kommunikation in der Fremdsprache nur aufgrund authentischer Gespräche geübt werden können.

Zum Abschluß des Seminars stellte Rolf Rodenbeck von der Schwedischen Wirtschaftsuniversität Helsinki das von ihm und Ewald Reuter in Zusammenarbeit mit Carsten Kurowski (Videofil/AV-Communication Hamburg) erstellte videotestete Unterrichtsmaterial "Unternehmenspräsentationen" (4) vor. Das Material wurde für StudentInnen der Wirtschaftswissenschaften im zweiten bis dritten Studienjahr mit mindestens vier- bis fünfjährigem Deutschunterricht konzipiert und soll auf eine Standardsituation in der mündlichen finnisch-deutschen Geschäftskommunikation vorbereiten. Kernstück des Materials sind zwei Videofilme professioneller Qualität, in denen Firmenvertreter die finnischen Unternehmen KONE OY und OY SUOMEN BAYER AB vorstellen. Ausgehend von diesen beiden Fallstudien sollen die KursteilnehmerInnen befähigt werden, ein finnisches Unternehmen ihrer Wahl in einem Kurzvortrag mündlich zu präsentieren. Das Übungsbuch enthält zahlreiche Vorschläge zum rezeptiven und produktiven Üben inhaltlicher, sprachlicher und nichtsprachlicher Aspekte der Unternehmenspräsentation, die Rolf Rodenbeck an Beispielen demonstrierte und die - wie das gesamte Material - in ihrer akribischen Ausführung bestechen. Im Lehrerhandbuch sind didaktisch-methodische Hinweise, Lösungsschlüsse zu den Übungen, die Transkripte der Video-

filme und Hinweise für die Leistungsbewertung zu finden. Ergänzt wird das Lehrerhandbuch durch Folien- und Kopiervorlagen sowie durch Zeitungstexte. Daß sich die Arbeit mit dem Material lohnt, bewies die abschließende Videoaufnahme einer studentischen Unternehmenspräsentation.

Herzlicher Dank für die sorgfältige Vorbereitung (vorab wurden z.B. Aufsätze der Referentinnen (5) und (6) verschickt) und gelungene Durchführung des Seminars gilt Ewald Reuter als federführendem Organisator. Weiterhin sei den Mitarbeitern des Goethe-Instituts, besonders Wolfgang Münch und Arja Nevalainen, für ihre Gastfreundschaft und den gemütlichen Freitagabend sowie Ulf Storz, der an diesem Abend mit dem Schifferklavier für Stimmung sorgte, herzlich gedankt.

Literaturhinweise:

- (1) Erhard Flieger/Georg Wist/Reinhard Fiebler: Kommunikationstrainings im Vertrieb und Diskursanalyse. Erfahrungsbericht über eine Kooperation. In: Reinhard Fiebler, Wolfgang Sucharowski (Hrsg.): *Kommunikationsberatung und Kommunikationstraining*. Opladen: Westdeutscher Verlag 1992:289-338. ISBN 3-531-12244-4.
- (2) Sabine Beifuß/Ruth Brons-Albert/Erik Kwakernaak: *Wirtschaftsdeutsch - Praxis*. Videokassette, Tonkassetten, Begleitheft. Sprachenzentrum der Freien Universität Amsterdam 1991.
- (3) Ann-Christin Bayard/Wolfgang Krause: *Messegespräche*. Videokassette, Begleitheft. Goethe-Institut München 1990.
- (4) Ewald Reuter/Rolf Rodenbeck: *Unternehmenspräsentationen*. Videofilm (56 min), Übungsbuch (41 S.), Lehrerhandbuch (56 S.). Kielikeskusmateriaalia n:o 83, Universität Jyväskylä 1992. Das Materialpaket kostet 280,- Fmk und ist zu beziehen beim Zentralen Spracheninstitut der finnischen Hochschulen, PL 35, SF-40351 Jyväskylä.
- (5) Ruth Brons-Albert: Verkaufsschulungen der "Praktischen Rhetorik" in diskursanalytischer Sicht. In: Reinhard Fiebler/Wolfgang Sucharowski (Hrsg.): *Kommunikationsberatung und Kommunikationstraining*. Opladen: Westdeutscher Verlag 1992:276-288. ISBN 3-531-12244-4.
- (6) Liisa Tiittula: Gesprächsverhalten in Verhandlungen: Anmerkungen zu den "monologischen Finnen". In: Ewald Reuter (Hrsg.): *Wege der Erforschung deutsch-finnischer Kulturunterschiede in der Wirtschaftskommunikation*. Tampere: Publikationsreihe des Sprachenzentrums der Universität Tampere 1992:60-74. ISBN: 951-44-3023-9.

KIRJAKATSAUS ** BOOKS BRIEFLY

**Merja Jattu-Wahlström - Hilkka Kallio:
NEUVOTTELUTAITO**

**Kielikeskusmateriaalia n:o 92, Jyväskylän yliopisto,
Korkeakoulujen kielikeskus, 1992.**

UUTTA OPPIMATERIAALIA PUHEVIESTINNÄN KURSSEILLE

Missä puheviestinnän opettajat kokoontuvat, siellä yleensä harmitellaan alan suomenkielisen oppimateriaalin puutetta. Kaksi kokenutta puheviestinnän opettajaa ja korkeakoulujen kielikeskus ovat rohkeasti vastanneet haasteeseen. Korkeakouluopiskelijoiden kokoustekniikan opas on nyt saanut seurakseen toisen ryhmäviestinnän alueelle sijoittuvan oppikirjan, **Neuvottelutaidon**. Oppimateriaalin ovat laatineet helsinkiläiset Merja Jattu-Wahlström ja Hilkka Kallio. Toimituksellisen työn on tehnyt Minna-Riitta Luukka korkeakoulujen kielikeskuksesta.

Neuvottelutaito on tarkoitettu yliopisto- ja korkeakouluopiskelijoille neuvottelutaidon perusoppikirjaksi antamaan yleiskuvaa neuvotteluprosessista ja siihen vaikuttavista tekijöistä. Kirjoittajat toteavat kirjan esipuheessa, että he eivät halua erityisesti painottaa mitään tiettyä neuvottelun lajia tai menetelmää. Kantavana ajatuksena tekijöillä on ollut käsitys siitä, että neuvottelu on ennen muuta ihmisten välinen vuorovaikutustilanne.

Kirjan 127 sivulla paneudutaan neuvottelu-ilmiöön varsin monipuolisesti ja systeemattisesti. Neuvottelun käsitteestä lähdetään likkeelle, sitten pohditaan neuvottelua yhteistyömuotona, ryhmäprosessina sekä neuvottelijan roolia ja ominaisuuksia. Tietopaketti on koottu lähinnä kommunikaatioteorioiden perusteista ja ryhmädynamikasta. Vuorovaikutuksen avoimuus ja tasavertaisuuden arvostus korostuvat.

Alkuluvut antavat teoreettista taustaa neuvottelujen puheviestinnän erittelyyn.

Kirjan keskeisimpia lukuja käytännön harjoittelun kannalta lienevät kuitenkin seuraavat, luvut kolme ja neljä, joissa käydään ansiokkaasti läpi neuvotteluprosessi ja neuvottelijan toiminta. Neuvottelemisen prosessimaisuutta painotetaan. Neuvottelu-tapahtumaa käsitellään jaettuna vaiheisiin ennen neuvottelua, neuvottelun aikana ja neuvottelun jälkeen. Tehokas neuvotteleminen koostuu vaikuttamisen keinojen tarkoituksemukaisesta käyttämisestä sekä sujuvasta tehtävien hoitamisesta neuvottelun eri vaiheissa, oli kyseessä sitten puheenjohtaja, sihteeri tai neuvottelukunnan jäsen. Kirjan loppuosaan selvitys erityyppisistä neuvotteluita tarjonnee opiskelijalle uutta tietoa työelämän neuvottelukäytännöistä. Viimeiseksi käsitellään lyhyesti neuvottelemista kansainvälissä neuvotteluissa.

Jattu-Wahlström ja Kallio pyrkivät monipuolisen ja perinpohjaisen tietokoosteen antamiseen neuvottelusta ja neuvottelemisesta. Paikkapaikoin kirja lukiessa hiipii kuitenkin mieleen epäilys sisällön rajaamisen onnistuneisuudesta. Pitääkö nimenomaan neuvottelutaidon oppaassa olla esim. verbaalisen ja nonverbaalisen viestinnän jaottelu, luettelo sanallisista ja äänellisistä teholeinoista tai monisivuinen esitys havaintovälineistä? Toisaalta nämä puolustavat paikkaansa niille opiskelijaryhmille, joilla ei ole tilaisuutta kuunnella tai lukea esiintymistaidon perusteita muussa yhteydessä.

Oppimateriaalin teksti on runsassanaista, mutta suhteellisen helppoluista. Hyvin tiivistettyjä ja onnistuneesti pelkistettyjä kohtia löytyy myös, varsinkin kuviot ja luetelmat avautuvat nopeasti. Jokaisen pääluvun pääteeksi on esitetty opiskelijalle kysymyksiä oppimisen tarkistamiseksi ja

syventämiseksi. Kysymykset ovat hyödyllisiä ja pureutuvat tekstin keskeisiin osiin. Kysymykset on suunnattu selkeästi kohde ryhmälle ja houkuttelevat soveltamaan neuvottelutietoutta opiskelun ja kesätyö paikkojen erimielisyytilanteisiin.

Kirja voi suositella kaikille puheviestinnän opettajille ja opiskelijoille, joilla on tavoitteena viestinnän peruskursseilla perehtyä myös neuvottelemiseen. Neuvot-

telutaito saattaisi olla kiinnostava silmäävä myös muille kielikeskusopettajille. Kirjoitusviestinnän opettaja voisi suunnata katseensa esim. neuvottelun asiakirjamalleihin, joita kirja myös tarjoaa, ja kielten opettaja saa lukemastaan yleiskäsityksen siitä, mitä suomen kielen opettajat neuvottelusta opettavat.

Merja Almonkari

Kielikeskusmateriaalia n:o 92
Language Centre Materials No. 92

NEUVOTTELUTAITO

Merja Jattu-Wahlström
Hilkka Kallio

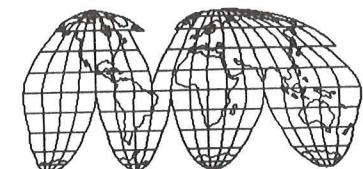
Korkeakoulujen kielikeskus
Jyväskylän yliopisto

Language Centre for Finnish Universities
University of Jyväskylä

TIEDOTUKSIA ** INFORMATION

Korkeakoulujen kielikeskus tiedottaa

UUSIA ÄÄNITTEITÄ

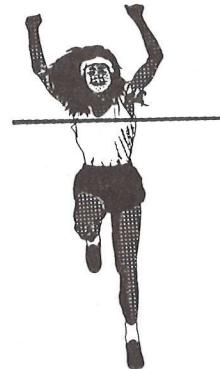
BBC SCIENCE MAGAZINE

11/92	The Year of the Kamikazi Probe (Two space probes of the solar system..) Roll out the Solar Cells Conservation Paradox (While studying the behaviour of cheetahs in the Serengeti National Park in Kenya, 94 cubs out of 100 died before leaving the lair...) The Ape that Spoke	4'20" 8'10" 4'07" 7'35"
12/92	Battle of the Bulge (The most recently discovered large-scale features of our galaxy are the subject of heated argument...) Medieval Computer (A computer that brings the Middle Ages to life) Vitamin C and Gastric Cancer Left Right, Left Right, All Fall Down (Did biological asymmetry arise from an accident many aeons ago...?)	6'05" 6'55" 4'25" 7'40"
13/92	Forever on the Brink? (Could it be that all the cells in our bodies are trying to self-destruct and they are only held back by a non-stop barrage of signals ordering them not to?) Smallish is Beautiful (While exploring the reasons for different brain sizes, Robin Dunbar, an anthropologist at University College, London, found that human groups come in sizes of 150...) 'Dramatic Progress' for S.T.E.P. (Solar Terrestrial Energy Programme) Do Animals Feel Pain?	6'05" 5'45" 7'15" 3'40"
14/92	The Origins of Life on Earth A Tour of the Milky Way The Universe as a Living System	5'20" 6'35" 11'10"

15/92	Pollution and Smoking - the Clue to Cancer? The Earth's Deepest Secrets Listening to the Rain Forests The Fuzzy Universe	6' 5'15" 4'16" 8'47"
16/92	Genetic Basis of Colour Vision (...some people, regardless of temperament, are more sensitive to red light and this affects their perceptions of colour) A Link between Vitamin C and Healthy Sperm The Dinosaurs Come to Town	6'30" 5'05" 13'30"
17/92	The Discovery of the Century (...ripples at the edge of the Universe..., the first signs of the development of structures such as galaxies...) Taking the Temperature of Ancient Oceans The Remarkable Fullerness - Part One The Remarkable Fullerness - Part Two (The fullerness - those remarkable constructions of carbon atoms known as "buckyballs" or "molecular footballs" are in fashion...) The Harmonisation of Patent Law	3'35" 7'15" 4'30" 5'35" 3'20"
18/92	The Changeable Constant (The Universe could be much younger than we thought...) Polychromatic Polymers A Signal of Life and Death The Age of Marsupials? (A fossil monotreme, similar to a duck-billed platypus, has been discovered in South America...)	6'10" 6'20" 6'10" 5'
19/92	Sequencing the Yeast Genome The Plants that Glow Exhibition of Science and Industry 1. The Bacillus which Eats Straw 2. Computer Modelling of Zeolites	7'05" 5'30" 12'15"
20/92	DIS-Intergrating the HIV Virus Man Massacred the Mammoth E-Mail in a Mess (...unless Europe stops letting its various systems grow haphazardly, they will lag further behind the USA which has taken a strategic overview of E-mail) Footprints in the Sand (A type of sand, silicon dioxide, can be taught to distinguish between left- and right-handed molecules)	6'53" 7'12" 4'50" 4'24"
21/92	Cracking the Chromosome The Collapse of Mount Etna Soaring to a Theory of Mind (SOAR - States, Operators and Results, is the most important	4'35" 5'10" 6'15"

22/92	theory of cognition; it is used to model learning processes and to advance robotics research)	
	The Best Time to Diet (It's easier for a woman to diet during the first two weeks of her menstrual cycle...)	5'40"
	Looking for Star Spots	3'35"
	Mass Extinctions - Past and Present	11'50"
	BBC YOUR WORLD	
11/92	Monarchies (Does royalty have a place in the new world order? And if it has, does it need to adapt to the times we live in?)	13'56"
12/92	What Future for Africa?	13'56"
13/92	Who Owns Knowledge? (...academic institutions have been pressurized to capitalize on their assets - to sell their expertise and discoveries...This process culminated in ...applications for patents on human genes)	14'
14/92	Public People's Private Lives - Fair Game for the Press?	14'
15/92	Has the UN Become Washington's Puppet?	13'53"
16/92	Elephants - On the Tusks of a Dilemma?	13'59"
17/92	A Gruesome Fascination with Murder (Around the world people are fascinated with murders, both real and imagined: A. Christie's novels have been translated into more than 100 languages, this year's Oscar went to "Silence of the Lambs"...sensational headlines to sell a newspaper...Why are otherwise respectable people attracted by the details of horrible murders?)	13'55"
18/92	The Olympic Ideal Turns Sour?	13'53"
19/92	The Earth Summit - Just a Damp Squib?	13'55"
20/92	Pre-menstrual Tension (More than 70% women of child bearing age suffer from bad temper, rapid changes of mood and depression just before their monthly periods are due to start. PMT has been blamed even when women have committed crimes...What exactly is PMT and what can be done to alleviate it?)	14'

- 21/92 Opinion Polls 14'
 (Do opinion polls do more harm than good? Do they influence voters?
 Can the media be blamed for making
 too much of their forecasts?)
- 22/92 Anger 13'55"
 (Are you feeling absolutely furious about anything? Or just a teeny
 little bit annoyed? Where does anger come from and what should we do
 with it?)

BBC TOPICAL TAPES SPECIALS

OLYMPICS 92: "AHEAD OF THE GAMES"

The Olympic Games are unique: no other occasion brings together men and women from so many countries to take part in so many different sports. Since they began in 1896, the modern Olympics have grown to include more than 185 nations; the founder, Baron de Coubertin, would hardly recognize the gathering of which he said: "The most important thing is not to win but to take part."

Programme 1: The Organization

7'

The biggest, most comprehensive Olympic Games ever staged; how will they keep the show on the road? Feeding and clothing ten thousand athletes - security - the vital role of volunteers.

(Quiz question: Which four cities have hosted the Games twice?)

Programme 2: Caring for the Olympians

7'

Sportsmen and women are supremely fit - but also, at the most important competition of their lives, supremely vulnerable. Those who look after them explain the problems and solutions.

(Quiz question: What are the demonstration sports in Barcelona?)

Programme 3: The Decisions

7'

New Olympic sports, and this time new countries as well: how do the organizers choose and regulate the changes? Problems range from national anthems to big shoes for basketball players.

(Quiz question: What do we mean by the term "25th Olympiad"?)

Programme 4: The Place - Barcelona

7'

What is Barcelona doing for the Olympic Games - and what will the Games do for Barcelona? Politicians, organizers and outsiders describe what's been achieved.
 (Quiz question: What are the colours of the Olympic rings?)

Programme 5: Policing the Olympics

7'

Testing athletes to make sure they have not taken banned drugs; and testing female athletes to make sure they are really female! How it's done and whether it's necessary.

(Quiz question: the Olympic motto - "The most important thing is not to win..." Did Baron de Coubertin actually originate it?)

Programme 6: The Technology

6'55"

The athletes do their best - but how do the rest of us learn the results? Experts demonstrate the wonders of modern technology.

(Quiz question: Which event will be furthest from Barcelona?)

Programme 7: The Ceremonial

7'

The hosts at every Games strive to make their ceremony unique and memorable; but in nearly a century some things have become traditional. A sound-picture of what to expect.

(Quiz question: This year's shortest speech by a Head of State?)

Koko Olympia-paketti tarjoushintaan 90 mk! Price just 90 mk!

Ruotsi

Tilaa uusi Utbildningsradion luettelo!

Tiedustelut ja tilaukset:

Anna Kyppö, puh. 941-603 525, Fax 941-603 521

AIDS IN THE 90s

BBC Topical Tapes covered the 8th International Conference on AIDS in Amsterdam in July.

From the material gathered there we have produced

AIDS IN THE 90's

... a series of 5 x 5'00" programmes to bring you up-to-date with the world-wide AIDS epidemic and how it is being tackled.

SILC

SILC-moduuli II: KULTTUURINTUNTEMUS KIELTENOPETUKSESSA

Huom: SILC-tiedotteessamme (Kielikeskusuutisia 1/92) ilmoittamamme alustava moduulijärjestys on muuttunut. Kulttuurintuntemus-moduuli ja tutkimusmoduuli vaihtoivat keskenään paikkaa, joten tutkimusmoduuli alkaa vasta keväällä 1993.

Moduulin tavoitteena on perehdyttää osallistujat tapoihin, joilla kulttuurien ja kulttuurienvälisen viestinnän tuntemusta voidaan hyödyntää kieltenopetuksessa.

Moduulissa tarkastellaan mm. seuraaviaasioita:

- 1) mitä eri kielialueiden kulttuurien tuntemuksella tarkoitetaan ja miten se voidaan entistä laajemmin ottaa osaksi kielenopetusta
- 2) kulttuurienvälinen viestintä ja sen opettaminen osana kielenopetusta
- 3) itsenäinen kulttuurienvälisen viestinnän opetuskokonaisuus
- 4) kulttuurienvälinen viestintä eri (tieteen)alojen yhteydessä
- 5) oppimateriaalin laatiminen
- 6) opetuksen sisällölliset, metodiset ja hallinnolliset järjestelyt
- 7) tutkimuksen tekeminen

Opettajina moduulissa toimii suomalaisten kouluttajien lisäksi alan ulkomaisia huippuasiantuloja.

Moduuli koostuu kahdesta seminaarista ja niiden välisestä työskentelyjaksosta. Ensimmäinen seminaari pidetään Tampereella AFinLA:n syysympoosiumin aikana 12.-14.11.1992. Tämä seminaari johdattaa kulttuurienvälisen viestinnän teoriaan ja käytännön sovelluksiin. Seminaari koostuu workshoppeista, luennoista ja ryhmätöistä. Sitä seuraa käytännön suunnittelua- ja tehtäväjakso omassa kielikeskuksessa. Tätä jaksoa varten osanottajille annetaan erilaisia tehtäviä, esimerkiksi opetuksen suunnittelua, oppimateriaalin laatimista, opetuskoikeiluja ja tutkimustehtäviä. Moduuli päättyy toiseen seminaariin loppukevällä 1993. Tässä seminaarissa esitellään tulokset suunnittelua- ja tehtäväjakson aikana tehdystä töistä, sovitaan jatkotoimista (esim. oppimateriaalien laatiminen) ja keskustellaan aiheesta luentojen pohjalta.

Moduulin työkielinä ovat suomi ja englanti

Seminaarit järjestetään Tampereen yliopistossa sekä Varalan urheiluopistossa Tampereella, ja niiden ajankohdat ovat:

alkuseminaari	12.-14.11.1992
loppuseminaari	27.-28.5.1993

Moduulin toteutuksesta vastaa Tampereen yliopiston kielikeskus.

Moduuliin voit ilmoittautua oheisella lomakkeella 15.9.1992 mennessä. Moduulin osallistumismaksu on 600 mk (ei kata majoitusta eikä aterioita!).

Osallistujien määrä rajoitetaan kolmeenkymmeneen.

SILC

SILC-module II: CULTURAL KNOWLEDGE IN LANGUAGE TEACHING

Please note: The preliminary order of the SILC modules as presented in the Language Centre News 1/92 has undergone a change. The 'Cultural Learning' module now precedes the 'Research' module which will consequently start in spring 1993.

The aim of the module is to acquaint the participants with ways in which cultural knowledge and familiarity with intercultural communication can be made use of in language teaching.

The topics covered in the module include:

1. What is cultural learning and how to incorporate it into language teaching
2. Intercultural communication and its integration into language teaching
3. Designing an independent course on intercultural communication
4. Intercultural communication across disciplines
5. Designing teaching materials
6. Organising instruction with regard to content area, methodology, and course administration
7. Conducting research

In addition to Finnish instructors, foreign experts on cultural learning have been invited to teach in the module.

The module consists of two seminars with an intervening period of independent work. The first seminar will be held in Tampere, 12.-14.11.1992, coinciding with the AFinLA Autumn Symposium. The first seminar will introduce theoretical issues in intercultural communication and practical applications. The seminar will be followed by a period of independent work for which the participants will be given various assignments to complete. These will include, for example, planning teaching, teaching materials design, teaching experiments, and research assignments. The module ends with a second seminar in May 1993, where the outcomes of the assignments completed during the work period will be presented, and further action (e.g., materials production) agreed upon. There will also be lectures in the final seminar.

The working languages of the module are Finnish and English.

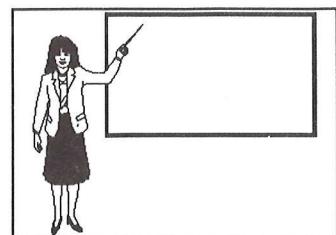
The seminars will be arranged at the University of Tampere and Varala Sports Institute, Tampere, as follows:

Initial seminar	12.-14.11.1992
Final seminar	27.-28.5.1993

You can register for the module by filling in the attached registration form and returning it to the Language Centre for Finnish Universities by September 15, 1992. The fee for participating in the module is FIM 600 (accommodation and meals not included).

The number of participants will be limited to 30.

OPPIMATERIAALIA PUHEVIESTINNÄN OPETUKSEEN

Kaarina Heiska, Mirja Kontio, Marketta Majapuro
& Anja Valtonen

KORKEAKOULUOPISKELIJAN KOKOUSTAITO

Kielikeskusmateriaalia

Nro 71

106 sivua

Hinta: 40 mk

Merja Jattu-Wahlström & Hilkka Kallio

NEUVOTTELUTAITO

Kielikeskusmateriaalia

Nro 92

130 sivua

Hinta: 40 mk

TULOSSA ODOTETTU UUTUUS

VIDEO KOKOUSTAIDON OPETUKSEEN

Tämän 22 minuutin pituisen nauhan ovat laatineet
Riitta Koskimies ja Liisa Lavón

Lisätietoja seuraavassa numerossa!

Tilaukset:

Korkeakoulujen kielikeskus
Jyväskylän yliopisto
PL 35
40531 JYVÄSKYLÄ

puh. 941 - 603 520
fax: 941 - 603 521

CUSTOMER SERVICE ENGLISH COURSE FOR UNIVERSITY PERSONNEL

ENGLANNIN KURSSIMATERIAALI YLIOPISTOJEN ASIAKAS- PALVELUSSA TOIMIVILLE

Korkeakoulujen kielikeskuksen oppimateriaalisarjassa ilmestyy syyskuun alussa lehtori Suzy McAnshin (Oulun yliopiston kielikeskus) laatima englannin kurssimateriaali, joka on tarkoitettu kehittämään asiakaspalvelussa toimivien henkilöiden suullista kielitaitoa. Kurssin sisältö ja siinä käsitellyt palvelutilanteet perustuvat vuoden 1992 alussa Oulun yliopiston henkilöstölle tehtyyn kielitaidon tarpeita koskevaan kyselyyn ja sitä syventäviin haastatteluihin.

Materiaali on tarkoitettu sellaisten henkilöiden koulutukseen, jotka joutuvat työssään asiomaan ulkomaalaisten kanssa (esim. laitosten kanslistit, hallintohenkilökunta, kirjasto-virkailijat, vahtimestarit, puhelinvaihteen hoitajat) ja joilla on riittävät perustiedot englannin kielestä. Tavoitteena on kehittää olemassaolevia kuuntelu- ja puhumistaitoja kasvotusten tai puhelimitse tapahtuvissa kommunikaatiolanteissa. Ymmärtämis- ja tuottamistaitojen lisäksi huomiota kiinnitetään kanssakäymisessä tarvittaviin interaktiotaitoihin kuten kohteliaisuuteen, palautteen antamiseen ja keinoihin, joilla kommunikaatiota ylläpidetään. Suullisten harjoitusten lisäksi materiaaliin sisältyy kirjallisia harjoituksia.

Materiaali koostuu **oppilaan kirjasta ja opettajan kirjasta**, jossa perusmateriaalin lisäksi annetaan ohjeita aktiviteettien läpiviemiseen sekä ohjeellisia vastauksia harjoituksiin. Lisätietoja materiaalista antaa Helena Valtanen (puh. 941-603 542) ja sitä voi tilata Korkeakoulujen kielikeskuksen kansliasta (puh. 941-603 520).

MITTAA ENGLANNIN SANAVARASTOSI!

Korkeakoulujen kielikeskuksesta on saatavissa tarkoitukseen sopiva koe:

TEST YOUR WORDPOWER

Kyseinen koe mittaa yksinkertaisella ja luotettavalla tavalla englannin kielen sanavarastoa (sanojen tunnistamista) ja se on laadittu käytettäväksi mikrotietokoneella. Koe on tarkoitettu ensisijaisesti korkeakouluopiskelijoille, mutta rakenteestaan johtuen sitä voidaan käyttää myös muilla tasoilla. Ohjelman on tuottanut Palmssoft ja se on saatavissa IBM-yhteensopiville mikroille. Ohjelman hinta on 200 mk. Tilattessa on ehdottomasti mainittava haluttu levykekko (3 1/2" tai 5 1/4"). Tilaukset osoitetaan Timo Sikaselle (puh. 941-603 540, e-mail Sikanen@jyu.fi).

TEST YOUR WORDPOWER

- a program that tests people's English receptive vocabulary knowledge in a fast, simple and reliable way. The program is intended primarily for university levels, but owing to its structure it can also be used for other levels of proficiency.

TEST YOUR WORDPOWER contains a number of English words, divided into levels according to their frequency, and a number of nonsense words. While testing is going on, the testee is confronted with words selected randomly from among the program vocabulary, one word at the time. The testee's task is to state for each word appearing on the screen, whether s/he recognizes the word as an English word or not. This is done by pressing either the <Y> (as in 'YES') or the <N> (as in 'NO') key. The testee is advised not make guesses, as the program will automatically adjust the percentage correctly identified words in relation to the percentage accepted nonsense words.

The program works in the following way: At first only words from Level One (the easiest level) appear on the screen. The words are mixed with a random selection of nonsense words, and any press on the <Y> key will be registered by the computer. If the number of correctly identified words at any time exceeds a specified percentage, the testee will move to Level Two. Otherwise the program will continue to test the testee's vocabulary knowledge in detail until it has been thoroughly estimated.

The program proceeds along these lines for each level. Any press by the testee on the <Y> key is registered by the computer, and depending on the percentage correctly identified words in relation to the percentage accepted nonsense words, the testee will either be moved to the following level or his or her vocabulary knowledge will be tested in detail until it has been estimated. It should also be noted that the testee does not know at which level s/he is during actual testing. The only noticeable difference is that the level of vocabulary difficulty will progressively increase.

When the test is over, the size of the testee's receptive vocabulary knowledge is shown as a figure between 0 and 36000, and also in comparison with the size of the receptive vocabulary knowledge of people speaking English as their native language. The test will normally last 5-10 minutes.

The price is 200 FIM. The programme can be ordered from the Language Centre for Finnish Universities, Timo Sikanen (tel. 941-603 540, e-mail Sikanen@jyu.fi). Please remember to state the size of the diskette (3 1/2" or 5 1/4").

ESPAÑAN KURSSIMATERIAALIA ULKOMAALAISETILLE

Ohessa esitellyn kurssimateriaalin on laatinut Kuubassa asuva ja Suomessakin opettanut lisensiaatti Pilar A. Gonzalvo Sanzo, jonka kautta kiinnostuneet voivat tilata materiaalia tai pyytää lisätietoja. Hänen osoitteensa on: Avenida 60 nº 4720 e/47 y 49, Cienfuegos, cod. 55100, Cuba.

CURSO INTENSIVO DE ESPAÑOL PARA EXTRANJEROS

Autora: Lic. Pilar A. Gonzalvo Sanzo

Cienfuegos, Cuba

Ante el aflujo a Cuba de personalidades de otros países que viajan por misiones de trabajo o simplemente como turistas, por pleno interés de conocer esta Isla del Caribe, sus costumbres e idiosincrasia, resulta una necesidad para muchos de ellos escuchar el hablar del cubano, aprender sus giros idiomáticos y profundizar en su historia.

Como respuesta a esta inquietud he elaborado un material didáctico; el cual está basado en experiencias obtenidas en Finlandia y en Odesa (República de Ucrania) con ello se pretende proporcionar el idioma español en toda su dimensión; a la vez de dar una breve panorámica de las regiones del país, asimismo interesar al visitante en otros regiones de interés.

El objetivo fundamental de este curso consiste en adentrar a los estudiantes en la comunicación oral española; a través de tres esferas significativas para ellos: Instructiva, Socio-costumbrista y Socio-cultural.

El curso está dividido en dos partes de 5 lecciones cada una. El período de estudio se ha calculado de 25 días con cada parte; o sea un total de 50 días lectivos.

Las clases por el presente curso se efectúan a un compás fuerte Todo el material de estudio ha sido elaborado sobre la base de las exigencias comunicativas del estudiante extranjero para los dos primeros meses de estudio y está vinculando de forma máxima a la vida real; lo que eleva la motivación, crea las condiciones para la rememoración involuntaria y contribuye a elevar el volumen del material estudiado en clase. Conjuntamente este curso propicia condiciones favorables para la creación en un período corto, de hábitos de lectura, extracción de la información principal y adecuada audición.

Los temas seleccionados para el estudio incluyen: Presentación a sí mismo y a otra persona, La Familia, De compras, Panorámica de Cuba con sus límites, el conocimiento de dos ciudades importantes como son La Habana y Santiago de Cuba, La Educación, La Medicina, Los adelantos científicos.

Para trabajar se ha elaborado el libre de texto para el alumno con un anexo y las Orientaciones Metodológicas para el profesor. Las clases incluyen una demostración de diapositivas en correspondencia con un fondo musical; lo que realiza una función organizativa y psicológica y elimina la tensión emocional.

AFinLA Yearbook 1992

ACQUISITION OF LANGUAGE - ACQUISITION OF CULTURE KIELEN JA KULTTUURIN OMAKSUMINEN

edited by
Heikki Nyssönen & Leena Kuure

The volume is a collection of papers read at the Annual Symposium of AFinLA held in Oulu on 14 - 15 November 1992. (418 pages)

CONTENTS

Aalto, Eija <i>Alkeisopiskelijan strategioita suomen kielen taivutuksen prosessoinnissa</i>	Luukka, Minna-Riitta & Tuija Nikko <i>Kielestäkö kiinni? Äidinkielisen ja vieraskielisen keskustelun eroja</i>
Aijmer, Karin <i>Routines and patterns in English conversation</i>	Löfman, Liisa <i>Introducing intercultural communication coursework into Tampere university curriculum</i>
Bouton, Lawrence F. <i>Culture, pragmatics and implicature</i>	Marsh, David <i>Coming home: Intercultural communication debriefing audit of Finnish technical assistance personnel returning from overseas development assignments</i>
Burt, Susan M. <i>The social meaning of intercultural codeswitching</i>	Martin, Maisa <i>Taipuu, ei taivu ... Suomen kielen taivutustesti ulkomaalaisille. Tuloksia ja pohdintoja</i>
Dufva, Hannele <i>"Happily ever äfterkō?" Suomen ja englannin yhteinen tulevaisuus</i>	Muikku-Werner, Pirkko <i>"Anteeks, sainko kynänne hetkeksi" - Suomen kielen oppijan pragmaattisia ongelmia</i>
Grönholm, Maija <i>Semantinen ekvivalenssi ja ruotsinkielisten tekemät sanastovirheet suomen kielessä</i>	Neuendorff, Dagmar <i>Asking for information. Interactional differences between the endings of Finnish and German phone calls</i>
Hoffman-Hicks, Sheila & Lawrence F. Bouton <i>Workshop report: Methodology of pragmatics research</i>	Nyssönen, Heikki <i>Linguistic study of discourse in its sociocultural context</i>
Karjalainen, Merja <i>Lapsellisia sanoja</i>	Pitkänen-Koli, Taina & Olli Kuure <i>Andraspråksforskning. Teoretiska utgångspunkter, metodologiska lösningar och empiriska studier</i>
Kujamäki, Pekka <i>Zur Übersetzungsproblematik der Realienbezeichnungen in literarischen Texten - Vorüberlegungen</i>	Protassova, Ekaterina & Sauli Miettinen <i>Two languages and two cultures: The problem of the integration of Russian children in Finland</i>
Kulick, Don <i>Finding the culture: Theories and methods for delineating cultural dimensions of language acquisition</i>	Raudaskoski, Pirkko & Paul McIlvenny <i>Viittomakielen ja kuurojen kulttuurin omaksuminen</i>
Kuure, Olli <i>Språknyändningen i skolan</i>	Siiton, Kirsti <i>Taivutuksellisen passiivin salakareja</i>
Leppihalme, Ritva <i>Allusions and their translation</i>	Ventola, Eija <i>Reference and theme and the interplay of these two textual systems</i>
Leontiev, Alexei A. <i>Personality - culture - language</i>	
Liefländer-Koistinen, Luise <i>Asking for information! Differences in the interactional structure of openings in Finnish and German telephone calls</i>	

Price:
AFinLA members 70 FIM
Others 100 FIM

Order form on page 45.

CIRCULAR

4th Finnish Seminar on DISCOURSE ANALYSIS

Oulu , 2-3 October 1992

(Snellmania, Kasarmintie 8)

General

The invited guests of the seminar include Dr Guy Cook from London (Institute of Education, Department of English for Speakers of Other Languages), Dr Michael McCarthy (University of Nottingham, Centre for English Language Education), and Professor Michael Stubbs (University of Trier, Department of English).

On the first day of the seminar the invited guests will give plenary lectures and/or workshops which the participants can attend according to their interests. The second day of the seminar will be devoted to workshops where the participants will introduce their topics for discussion. These workshops will be set up according to the research areas of the participants but will come together at various times throughout the day to share and discuss ideas of common interest to everyone. The organizers would like to see the seminar as a lively discussion forum.

An informal get-together will be arranged on Friday night.

The final programme will be out by the beginning of September.

Practicalities

All participants are required to send a 1-3 page summary of their ideas to the organizers by 30 June 1992. This is essential for the further planning of the seminar so that the organizers can schedule the programme to meet the needs of the participants.

The conference fee is 100 mk, and it should be paid into the following bank account:
PSP Ou 70016875 (English Department DA Seminar).

Finnair is offering a 25% discount on return flights: mention the DA Seminar & reservation number IT 55/300 when booking your ticket.

If you have any special wishes regarding the equipment (video, tape recorders etc.) you need for your contribution, or if you want to comment on our plans so far, please do not hesitate to contact the organizing committee.

Please send your 1-3 page contribution to the following address:

"DA Seminar", c/o English Department
University of Oulu
P.O. Box 191, SF-90101 Oulu
fax +358-81-373 757, tel +358-81-373 455

The Organizing Committee

Heikki Nyssönen, prof.
tel +358-81-372 590

e-mail: Leena.Kuure@finou.oulu.fi Eki.pml@finou.oulu.fi Eki.tkt@finou.oulu.fi Pirkko.Raudaskoski@finou.oulu.fi

FIRST ANNOUNCEMENT

C O A L A Seminar

Provisional date: October 23 - 25, 1992

Venue: LARC, Sydney University

Structure:

Day 1 + 2: hands-on introduction to COALA package (a computational system for interlanguage analysis); including a wide range of practical exercises using data of workshop participants or LARC data; opportunity to work on own research questions; topics will include

- how to enter data into COALA (incl. file transfer from other programs)
- using and modifying the morpho-syntactic tagging interface
- designing the structure of the lexicon for 'new' languages
- linguistic theory and the use of categories
- maintaining the lexicon
- manouevring through data
- reports: how to go from hypothesis generation to hypothesis testing in the data (various areas in syntax, morphology, lexis, semantics);

Day 2: presentations by experienced users of COALA: "common analytical issues and how to resolve them"; the following people have been contacted for this section: Susanne Dupke (Melbourne), Peter Petersen (Newcastle); Cathy Doughty (Sydney), Louise Jansen (Canberra), Manfred Pienemann (Sydney), Ian Thornton (Sydney); further people may join in later.

For further information, please contact:

Manfred Pienemann
Language Acquisition Research Centre
Transient Building F12
University of Sydney
NSW 2006, Australia

SILVER JUBILEE YEAR 1992

ANNUAL IATEFL CONFERENCE

Cette année, c'est à Lille!

Friday 23 October — Monday 26 October 1992

LILLE — THE GATEWAY TO EUROPE

Lille has a population of one million and with six European capitals within a 250-kilometre radius (London, Paris, Luxembourg, Bonn, Brussels and The Hague) it is set to become the major trade and cultural centre in Northern Europe. Brussels is 90 minutes away by train and Paris 2 hours. These times will be reduced when the high-speed TGV link comes into operation between London, Brussels, Paris and Bonn.

The traditional capital of Flanders, Lille is a lively University town with theatres, historic houses, and its own symphony orchestra. It houses the second most important provincial art museum in France. The annual 'Festival de Lille' with a country-specific theme (in 1992 it is Great Britain) is a major cultural event which coincides with IATEFL's own Conference.

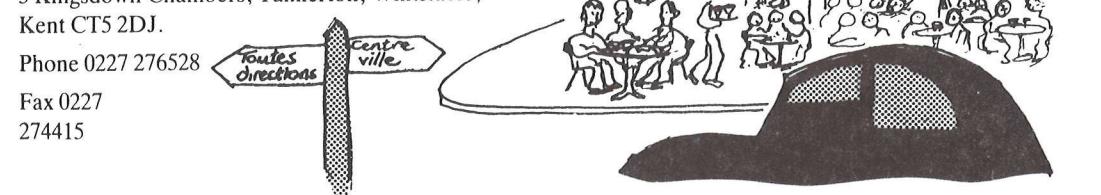
The Conference will be hosted by EDHEC, L'Ecole des Hautes Etudes Commerciales, a part of the Catholic University of Lille. There will be a Jubilee dinner, and the publishers' exhibition as usual. We are expecting at least 800 members, including representatives of IATEFL Branches and Affiliates from all over the world.

There will be a choice of accommodation of different grades in hotels in Lille arranged by the Lille Tourist Board. A crèche has been planned in a nursery school adjacent to the University.

Further details from International Association of Teachers of English as a Foreign Language, 3 Kingsdown Chambers, Tankerton, Whitstable, Kent CT5 2DJ.

Phone 0227 276528

Fax 0227
274415

JORNADAS INTERNACIONALES
DE LINGÜÍSTICA APLICADA
INTERNATIONAL CONFERENCE
OF APPLIED LINGUISTICS

Robert J. Di Pietro
IN MEMORIAM

PROGRAMACION / PROGRAMME:

LUNES, 11 / MONDAY, JANUARY 11

- 10:00 - 13:00 Inscripción e información.
Registration and information.
13:00 - 14:00 Acto inaugural.
Opening ceremony.
17:00 - 18:00 Conferencia de apertura.
Plenary session.
18:30 - 19:30 Concierto por la Coral de la Universidad.
Concert by the Choir of the University.

MARTES, 12 / TUESDAY, JANUARY 12

- 10:00 - 11:30 Comunicaciones / Oral presentations.
11:30 - 12:00 Descanso / Break.
12:00 - 13:00 Conferencia / Plenary session.
16:00 - 17:00 Comunicaciones / Oral presentations.
17:00 - 18:00 Conferencia / Plenary sessions.
18:00 - 19:00 Visita a la Alhambra / Visit to the Alhambra.

MIÉRCOLES, 13 / WEDNESDAY, JANUARY 13

- 10:00 - 11:30 Comunicaciones / Oral presentations.
11:30 - 12:00 Descanso / Break.
12:00 - 13:00 Conferencia / Plenary session.
16:00 - 17:00 Comunicaciones / Oral presentations.
17:00 - 18:00 Conferencia / Plenary session.
18:00 - 19:00 Mesas redondas / Panel discussions.
19:30 - 20:00 Recepción del Excmo. Ayuntamiento.
Reception at the Town Hall.
20:00 - 21:00 Concierto / Concert.

JUEVES, 14 / THURSDAY, JANUARY 14

- 10:00 - 11:30 Comunicaciones / Oral presentations.
11:30 - 12:00 Descanso / Break.
12:00 - 13:00 Conferencia / Plenary session.
16:00 - 17:00 Comunicaciones / Oral presentations.
17:00 - 18:00 Conferencia / Plenary session.
18:00 - 19:00 Mesas redondas / Panel discussions.
20:00 - 22:00 Cena-buffet (no incluida en inscripción).
Banquet (not included in registration fees).
22:00 - 24:00 Espectáculo (no incluido en inscripción).
Flamenco show (not included in registration fees).

VIERNES, 15 / FRIDAY, JANUARY 15

- 10:00 - 11:00 Comunicaciones / Oral presentations.
11:00 - 11:30 Descanso / Break.
11:30 - 12:30 Mesas redondas / Panel discussions.
12:30 - 13:30 Conferencia / Plenary session.
13:30 - 14:30 Acto de clausura / Closing ceremony.
Actuación de la Tuna del Distrito.
Concert by the Tuna of the University.

GRANADA, 11-15 DE ENERO DE 1993
GRANADA SPAIN. JANUARY 11-15, 1993

FACULTAD DE FILOSOFIA Y LETRAS.
CAMPUS UNIVERSITARIO DE CARTUJA

Organiza / Organized by:
DEPARTAMENTO DE FILOLOGIA INGLESA

ACTIVIDADES ESPECIALES PARA
ACOMPAÑANTES
SPECIAL ACTIVITIES FOR
ACCOMPANYING GUESTS

MIÉRCOLES, 13 / WEDNESDAY, JANUARY 13

- 9:30 - 11:30 Visita de la Capilla Real y la Catedral.
Visit to the Royal Chapel and the Cathedral.

JUEVES, 14 / THURSDAY, JANUARY 14

- 9:30 - 18:00 Excursión a las Alpujarras, plato típico (no incluida en inscripción).
Trip to the Alpujarras, typical meal (not included in registration fees).

VIERNES, 15 / FRIDAY, JANUARY 15

- 9:30 - 11:30 Visita del Monasterio de la Cartuja.
Visit to the Monastery of Cartuja.

INFORMACION E INSCRIPCION:
INFORMATION AND REGISTRATION:

Jornadas Internacionales de Lingüística Aplicada.
International Conference of Applied Linguistics.

Facultad de Filosofía y Letras (A)
Campus Universitario de Cartuja
18071 GRANADA, SPAIN
Tel.: (958) 24 36 78, Fax: (958) 24 36 78

CALL FOR PAPERS

CALL FOR PAPERS

SLA-FLL III

The Third Conference on
Second Language Acquisition and Foreign Language Learning

"Classrooms and Classroom Language Acquisition"

February 26-28, 1993

Purdue University Memorial Union

Keynote Speakers:

Susan Gass, Michigan State University
Teresa Pica, University of Pennsylvania
Albert Valdman, Indiana University
Bill VanPatten, University of Illinois

Deadline for abstracts: November 15, 1992

Please submit 3 copies of an anonymous one-page abstract and a 3" x 5" card giving name, title of paper, affiliation, address and phone number (email address also if applicable) to:

SLA-FLL III
120 Stanley Coulter Hall
Purdue University
W. Lafayette, IN 47907

For more information contact:

Rodney Bransdorfer
(317) 494-3867
rbdorfer@mace.cc.purdue.edu

Robert Hammond
(317) 494-3873
hammond@vm.cc.purdue.edu

Det fjerde symposiet i nordiske språk som andrespråk

arrangeres ved Universitetet i Oslo av Avdeling for norsk som fremmedspråk den 19. - 20. mars 1993.

Symposiet er beregnet for forskere i nordiske språk som andrespråk og vil ha omtrent samme format som de tidligere symposiene i denne serien med plenumsforedrag og seksjonsforedrag.

Konferanseavgiften NOK 300 dekker kaffeservering i pausene og konferanserapporten. Deltagerne må selv sørge for innkvartering.

Foreløpig påmelding sendes innen 1. september til

**Avdeling for norsk som fremmedspråk
Universitetet i Oslo
Postboks 1102 Blindern
0315 Oslo**

De som sender inn den foreløpige påmeldingen, vil få tilsendt informasjon om endelig påmelding og betaling og et foreløpig program i løpet av november 1992. Den endelige fristen for påmelding av foredrag er 10. desember 1992.

Vi ber om hjelp til å spre informasjon om symposiet!

Anne Golden   Anne Hvenekilde   Else Ryen

Foreløpig påmelding til Det fjerde symposiet om nordiske språk som andrespråk i Oslo 19.- 20. mars 1993.

Navn: _____

Institusjon: _____

Postadresse: _____

Telefon: arbeid: _____ privat: _____

Jeg planlegger å holde et seksjonsforedrag (20 minutter): JA/NEI

Foreløpig tittel eller tema: _____

CALL FOR PAPERS

Annual Meeting of the AAAL

Atlanta, Georgia
April 16-19, 1993

Abstracts are invited for both individual papers and short (90 minute) Workshops/Colloquia/Symposia on topics in Applied Linguistics. In 1993, five focal strands and one general strand have been identified:

- Strand 1: Second-language Acquisition and Learning
- Strand 2: Language Policy and Planning
- Strand 3: Sociolinguistics and Discourse Analysis
- Strand 4: Literacy (including Reading and Writing)
- Strand 5: Language Testing
- Strand 6: Other - Intended to accommodate high quality papers that do not necessarily fit into other Strands.

INDIVIDUAL PAPERS should be 20 minutes long, with 10 minutes for discussion scheduled at the end of each program segment. Generally, Workshops/Colloquia/Symposia are scheduled for 90 minutes and may include up to 5 individual presentations not exceeding 15 minutes each plus 15 minutes for open discussion, but proposals for longer sessions will be considered.

Please submit three copies of a typed, double-spaced abstract no more than 250 words long for each individual paper. The name of each presenter, mailing address, phone number, FAX number, and e-mail address should appear **only** in the upper left-hand corner of the **first copy**; do not put any identification on the second and third copies. Please also identify the strand in which you wish to be considered. In addition, on a separate sheet, please submit a 50-word typed, double-spaced summary, headed by the name and affiliation of each presenter together with the title of the paper. This 50-word summary shall appear in the conference program exactly as it is submitted; please be certain that what you present is what you want to have printed in the program.

WORKSHOP/SYMPORIA/COLLOQUIA proposals should be submitted in a similar manner, except that a 50-word abstract should be attached for **each** contribution, together with a 50-word description of the objective of the entire activity.

All submissions should be addressed as follows:

**AAAL 1993 Conference Submission
AAAL Business Office
P. O. Box 24083
Oklahoma City, OK 73124**

Submissions must be received at the Business Office no later than the close of business, September 18, 1992. Acceptances will be mailed by November 15. No late proposals will be accepted.

**ANNOUNCING RELC'S REGIONAL SEMINAR
A CALL FOR PAPERS AND AN INVITATION TO PARTICIPATE**

LANGUAGE FOR SPECIFIC PURPOSES: PROBLEMS AND PROSPECTS

SINGAPORE, 19-21 APRIL 1993

AIMS

The Seminar will have the following aims:

1. To survey recent developments in Language for Specific Purposes (LSP) and to consider the question of how LSP would fit into language teaching in general.
2. To review and assess the applicability of LSP theories to classroom practices in general.
3. To discuss the basic principles and techniques in course design and the practical applications of the course design, that is in the form of a syllabus, instructional materials, methodology and assessment.
4. To report on and discuss research into LSP and its implications in language teaching in general.
5. To examine how new trends in LSP will affect the preparation of language teachers in Southeast Asia.

TOPIC AREAS

Papers/workshops related to the aims specified above are invited. The following broad areas have been demarcated:

- A. 'Generic' Language for Specific Purposes.
- B. Language for Specific Purposes in the workplace in various fields.
- C. Language for Specific Purposes for students following different academic as well as practical courses.

For each of the content of the areas above, the content can deal with

- (i) Approaches, methods and concepts in LSP
- (ii) LSP course design, needs analysis, materials preparation, methodology, assessment procedures, and case studies
- (iii) Issues and concerns in LSP - genres and registers, cross-cultural issues, etc. - born out of research
- (iv) Implications for teacher education - preservice and inservice.

PRESENTATIONS

1. PLENARY/PARALLEL PAPERS

These are lecture presentations to a formal audience lasting forty minutes, plus fifteen minutes question time. The Seminar Committee reserves the right to assign papers to either the plenary or the parallel sessions.

2. WORKSHOPS

These are two-hour demonstrations/discussions in which audience members are expected to be actively involved.

3. CRITERIA FOR ACCEPTANCE

All abstracts will be evaluated for possible acceptance by the Seminar Planning Committee. Relevance to the theme of the Seminar and freshness and originality of approach are among the major considerations in the acceptance of papers. The Committee reserves the right to decline paper/workshop proposals without assigning reasons.

4. PROCEDURE FOR SUBMISSION OF PAPER /WORKSHOP PROPOSALS

4.1. A 200-word abstract together with a 50-word bio-data should be sent to the address below, postmarked no later than 30 October 1992.

4.2. The Seminar Committee will inform proposers by 31 January 1993 whether their proposals have been accepted.

4.3. A floppy diskette and a hard copy of the complete text of the paper/workshop selected for the Seminar should be sent to the address below not later than 10 March 1993. If not received by this date, the Committee reserves the right to withdraw it from presentation.

5. COPYRIGHT/PUBLICATION

RELC reserves the copyright over all papers presented at the Seminar. The copyright of papers not published by RELC will be reassigned to the authors. Selected papers may be published for distribution at no extra charge to participants.

6. FUNDING

As a professional non-profit organization, RELC does not generally provide financial assistance to paper/workshop presenters.

COMMUNICATIONS

All communications regarding the Seminar should be addressed to :

The Director
(Attention: SEMINAR SECRETARIAT)
SEAMEO Regional Language Centre
30 Orange Grove Road
SINGAPORE 1025

Telephone: (65) 737 9044; Fax: (65) 734 2753;
Telex: RS 55598 RELC;
Cable: RELCENTRE SINGAPORE;
E-mail: GBORELC@NUSVM

**18th International L.A.U.D. Symposium
University of Duisburg, FRG
March 1993**

on

THE LEXICON

The symposium will present both theoretical and applied papers concentrating on lexical problems. Five major areas will be emphasised:

1. Theory of the lexicon: word and conceptualisation
2. Language engineering in developing countries
3. Teaching and learning the FL lexicon
4. FL lexicon in business and technology
5. Computer-aided lexical analysis and dictionary compiling

The title of the paper and a one-page abstract should be submitted to a reading committee via

Dr. Martin Pütz
University of Duisburg
FB 3 Anglistik
Lotharstraße 65
D-4100 Duisburg

before 1st November 1992.

The 9th European Symposium on LSP

"Where is LSP in 1993?"

Implications and applications of current LSP research

Bergen, Norway

August 2-6 1993

The time slot for this Symposium has been chosen so as to immediately precede the AILA Conference in Amsterdam, allowing long distance travelers to kill two birds with one stone. It is organised jointly by The University of Bergen and The Norwegian School of Economics & Business Administration. The University of Bergen Campus in downtown Bergen has been chosen as Symposium venue. Excursions, spouses' program and the general cultural program will reflect the unique setting of a medieval maritime city on the scenic Norwegian west coast.

International Advisory Committee: Dr. Gerhard Budin, Vienna; Nigel Bruce, Hong Kong; Dr. Annemari Cornu, Leuven; Professor Rosemary Gläser, Leipzig; Assoc. Professor Britt-Louise Gunnarsson, Uppsala; Dr. Dennis Kurzon, Jerusalem; Professor Christer Laurén, Vaasa; Professor Heribert Picht, Copenhagen; Dr. Francoise Salager Meyer, Venezuela; Professor Larry Selinker, Michigan; Patricia Thomas, M.Phil., Surrey; Professor Andras Szöllösy, Budapest.

The conference theme, "Where is LSP in 1993?", is formulated so as to allow for a wide charting of the areas now colonized by (once typical) LSP approaches, methodologies and principles, and for an incisive reporting of results obtained under a variety of perspectives, theoretical, practical and geographical. Looking towards the mid-90's, LSP practitioners of various persuasions, engaged in research, teaching, or practical applications, are in a position to assess the real impact of a good quarter century of activity and to suggest targets for our main contributions to the information society of the future. You are thus invited to join us in exploring the *implications and applications of current LSP research* as reflected in plenary lectures, special sessions, workshops and special interest group activities within all domains where LSP is of relevance. In the selection of papers preference will be given to those based on scientific research or addressing issues and principles of theoretical/methodological interest.

To get on the mailing list for the Second Circular of the 1993 LSP Symposium, please enter your name and address (block letters, please) (or paste in the label from the envelope, with any corrections or changes needed) on the slip below and return it to:

LSP Bergen '93 Symposium
% Professor Magnar Brekke
NHH/Department of Languages
N-5035 BERGEN NORWAY

Telefax: +47-5-25 83 83
(Fax after Feb. 1, 1992: +47-5-959 328)
Telephone :+47-5-959 329 or 959 335
e-mail: SPR_MB@DEBET.NHH.NO

Please include my name in the mailing list for the 9th I-SP Symposium, Bergen 1993.

Name: _____

Address: _____

Cities - Rental - Grid

..... County. ....

.....

Telephone: ..... Telefax: ..... e-mail: .....

NB! This is not a registration form for the symposium, but a request for more information

CONGRESS CALENDAR (updated 8.7.1992)

199

August-September

31.8.-4.9. Noordwijkerhout	International Conference on Maintenance and Loss of Minority Languages Contact: Steunpunt Nederlands als Tweede Taal, Faculty of Letters, University of Louvain, Blijde Inkomststraat 7, B-3000 Leuven, Belgium
31.8.-16.9. Göttingen	4th Summer School of the German Society for Linguistics Contact: H. Janssen, Dept. of English, Humboldtallee 13, D-W-3400 Göttingen, Germany
2.-4.9. Tilburg	IDIOMS Conference Contact: IDIOMS/E. J. van der Linden, Institute for Language Technology and AI, P.O. Box 90153, NL-5000 LE Tilburg, The Netherlands
3.-5.9. Birmingham	"Teachers Develop Teachers Research" International Conference at Aston University Contact: TDTR Conference Secretary, Language Studies Unit, Aston University, Birmingham B4 7ET, UK
9.-11.9. Ghent	Poetics and Linguistics Association (PALA) International Conference on "Literature and the Analysis of Discourse" Contact: Seminarie voor Engelse Taalkunde, R.U.Gent, Rozier 44, B-9000 Gent, Belgium
9.-12.9. Vienna	International Congress on Translation Studies Contact: Mary Snell-Hornby, Translation Studies Congress, Gymnasiumstraße 50, A-1190 Vienna, Austria
11.-13.9. Reading	25th Annual Meeting of BAAL (British Association of Applied Linguistics) "Evaluating Theory and Practice in Applied Linguistics" Contact: M. Bygate, CALS, University of Reading, P.O. Box 218, Whiteknights, Reading RG6 2AA, UK
17.-20.9. Bordeaux	Confédération Européenne des Centres de Langues dans l'Enseignement Supérieur Contact: CERCLES, Ruhr Universität, POB 102148, W-Bochum 1, Germany
23.-26.9. Granada	International Congress on the Spanish Language Contact: Congreso Internacional Español, Universidad de Granada, Facultad de Filosofía y Letras, EdificioA., Campus de Cartuja, E-18071 Granada, Spain
<u>October</u>	
30.9.-2.10 Saarbrücken	23. Jahrestagung der Gesellschaft für Angewandte Linguistik e.V. (GAL) "Nachbarsprachen in Europa" Contact: GAL-Geschäftsstelle, Universität Duisburg, POB 101503, W-4100 Duisburg 1, Germany
2.-3.10. Oulu	4th Finnish Seminar on Discourse Analysis Contact: "DA Seminar" c/o English Department, University of Oulu, P.O.Box 191, SF-90101 Oulu, Finland
9.-11.10. Helsinki	10th Anniversary National Oral Skills Workshop Symposium on Language Centre Teaching and Research Contact: John Langille, Jyväskylä University Language Centre, PL 35, 40351 Jyväskylä, Finland

12.-16.10. Edmonton	International Conference on Spoken Language Processing Contact: ICSLP-1992, Dept. of Linguistics, University of Alberta, Assiniboia Hall, Edmonton, Alberta T6G 2E7, Canada
23.-26.10. Lille	International Association of Teachers of English as a Foreign Language (IATEFL) Silver Jubilee Conference Contact: IATEFL, 3 Kingsdown Chambers, Kingsdown Park, Tankerton, Whitstable CT5 2DJ, UK
<u>November</u>	
5.-7.11. Siena	XXVI Congresso internazionale della Società di Liguistica italiana Contact: Segretaria del Congresso SLI, Scuola di lingua e cultura per stranieri, via dei Termini 6, I-53100 Siena, Italy
13.-14.11. Tampere	AFinLA Annual Symposium "Competent Intercultural Communicator" Contact: Language Centre, University of Tampere, P.O. Box 607, 33101 Tampere, Finland
19.-20.11. Tampere	Fourth National Research Seminar "Reading Reading" Contact: Dr. Andrew Bennett, Department of English, University of Tampere, PL 607, 33101 Tampere, Finland
20.-22.11. Ghent	Colloquium "Language and Business" Contact: Provinciale Hogeschool voor Vertalers en Tolken, Colloquium "Taal en Bedrijf", Brusselsepoortstraat 93, B-9000 Ghent, Belgium
20.-22.11. Rosemont, IL	Annual Conference of ACTFL (Americal Council for the Teaching of Foreign Languages) Contact: ACTFL, 6 Executive Plaza, Yonkers, NY 10701-6801, USA
26.-28.11. Antwerp	1992 Conference of The Linguistic Society of Belgium "The Relationship Between Linguistic and Conceptual Representation" Contact: Jan Nuyts, Linguistics (GER), University of Antwerp, Universiteitsplein 1, B-2610 Wilrijk, Belgium
26.-29.11. Frankfurt	5th Annual Language Fair, EXPOLINGUA Frankfurt Contact: IVH Verlag GmbH, Postfach 2464, D-5300 Bonn 1, Germany
<u>December</u>	
30.11.-4.12. Milano	European Conference on Hypertext, ECHT '92 Contact: Enza Caputo, Politecnico di Milano, Dipartimento di Elettronica, Piazza Leonardo da Vinci 32, 20133 Milano, Italy
15.-18.12. Hong Kong	8th International Conference of ILE (Institute of Language in Education) "Language and Content" Contact: Dr. John Clark, Institute of Language in Education, 2 Hospital Rd., Hong Kong
27.-30.12. New York	Annual Conference of the Modern Language Association (MLA) Contact: MLA, 10 Astor Place, New York, New York 10003-6981, USA

1993

7.-10.1. Los Angeles	Annual Conference of the Linguistic Society of America (LSA) Contact: Mary Niebuhr, 1325 18th St., NW, Washington, DC 20036-6501, USA
11.-15.1. Granada	International Conference of Applied Linguistics Contact: Dept. Filología Inglesa, Facultad Filosofía y Letras, Campus de Cartuja, 18071 Granada, Spain
14.-16.1. Ottawa	Colloquium on the Teaching and Learning of Modern Languages Contact: Colloquium on Teaching & Learning, Profs. Adamantova/Williamson, Dept. of Modern Languages and Literatures, 550 Cumberland, University of Ottawa, Ottawa K1N 6N5, Canada
26.-28.2. Lafayette	The Third Conference on Second Language Acquisition and Foreign Language Learning "Classrooms & Classroom Language Acquisition" Contact: SLA-FLL III, 120 Stanley Coulter Hall, Purdue University, W. Lafayette, IN 47907, USA
March Duisburg	18th International L.A.U.D. Symposium "The Lexicon" Contact: Dr. Martin Pütz, University of Duisburg, FB 3 Anglistik, Lotharstr. 65, 44100 Duisburg, Germany
19.-20.3. Oslo	Det fjerde symposiet i nordiske språk som andrespråk Contact: Avdeling for norsk som fremmedspråk, Universitetet i Oslo, Postboks 1102, Blindern, 0315 Oslo, Norway
19.-21.3. Pittsburg	13th Annual Second Language Research Forum "Cognitive Perspectives on Second Language Acquisition" Contact: M. Delarche & D. McCormick, SLRF Conference Co-Chairs, Linguistics Department, 2816 Cathedral of Learning, University of Pittsburg, Pittsburg PA 15260, USA
4.-7.4. Barcelona	First International Conference on Mathematical Linguistics Contact: Carlos Martín-Vide, Universitat de Barcelona, Facultat de Filologia, Secció de Lingüística, Gran Via de les Corts Catalanes, 585, 08007 Barcelona, Spain
11.-17.4. Atlanta	27th TESOL Annual Convention and Exposition "Designing Our World" Contact: TESOL, 1600 Cameron St., Suite 300, Alexandria, VA 22314, USA
16.-19.4. Atlanta	Annual Meeting of The American Association of Applied Linguistics Contact: AAAL Business Office, P.O. Box 24083, Oklahoma City, OK 73124, USA
19.-21.4. Singapore	RELC's Regional Seminar "Language for Specific Purposes: Problems and Prospects" Contact: The Director (Attention: Seminar Secretariat), SEAMEO Regional Language Centre, 30 Orange Grove Road, Singapore 1025
17.-18.5. Helsinki	Kolloquium "Persuasive Texte in der Presse" Contact: Dr. Hartmut Lenk, Germanistisches Institut der Universität Helsinki, Hallituskatu 11-13, SF-00100 Helsinki, Finland
23.-26.6. Orlando	World Conference on Educational Multimedia and Hypermedia Contact: ED-MEDIA 93, AACE, P.O. Box 2966, Charlottesville, VA 22902, USA
11.-14.7. Jerusalem	3rd International Jerusalem Conference TEFL-TESOL Contact: English Teachers' Association of Israel, POB 7663, Jerusalem, Israel 91076

- 18.-23.7. **3rd International Cognitive Linguistics Conference**
Leuven Contact: Dirk Geeraerts/ICLA93, Departement Lingistiek KUL, Blijde-Inkomstraat 21, B-3000 Leuven, Belgium
- 25.-30.7. **4th International Pragmatics Conference**
Kobe Contact: 4th International Pragmatics Conference Secretariat, c/o Kensei Sugayama, Dept. of English, Kobe City University of Foreign Studies, 9-1 Gaguen-higashi-machi, Nishi-ku, Kobe 651-21, Japan
- 2.-7.8. **10. International IDV-Konferenz: "Deutschunterricht in einer sich wandelnden Welt"**
Leipzig Contact: IDV, Claus Ohrt, Lumumbastrasse 2, D-7022 Leipzig, Germany
- 2.-6.8. **9th European Symposium on LSP**
Bergen "Where is LSP in 1993?"
Contact: LSP Bergen '93 Symposium, Prof. Magnar Brekke, NHH/Department of Languages, N-5035 Bergen, Norway
- 8.-15.8. **10th AILA World Congress - "Language in a Multicultural Society"**
Amsterdam Contact: Dr Johan Matter, Vrije Universiteit, Faculteit der Letteren, Postbus 7161, NL-1007 MC Amsterdam, The Netherlands
- 9.-14.8. **6th International Conference on the History of Language Sciences (ICHoLS VI)**
Georgetown Contact: Dr Kurt R Jankowsky, ICHoLS VI, German Department, Georgetown University, Washington, DC 20057-0994, USA
- 27.-29.9. **The Second International LiCCA (Languages in Contact and Conflict in Africa) Conference**
Maseru, Lesotho "The Development and Empowerment of Indigenous Languages in Southern Africa"
Contact: Faculty of Education, The National University of Lesotho, P.O. Roma 180, Lesotho

1994

- 28.3.-1.4. **18th FIPLV (Federation Internationale des Professeurs des Languages Vivantes) World Congress**, in conjunction with the Fachverband Moderne Fremdsprachen (FMF)
Hamburg Contact: FIPLV Head Office, Seestrasse 247, CH-8038 Zürich, Switzerland
- March **19th International L.A.U.D. Symposium**
Duisburg "Language and Space"
Contact: Dr. Martin Pütz, University of Duisburg, FB 3 Anglistik, Lotharstr. 65, W-4100 Duisburg, Germany

1996

- early August **11th AILA World Congress**
Jyväskylä Contact: Prof. Kari Sajavaara, Department of English, University of Jyväskylä, PL 35, SF-40351 Jyväskylä, Finland

ENGLISH SUMMARY

Helena Häyrynen (Tampere University) and Päivi Siivonen-Hautecoeur (The Academy of Finland/Jyväskylä University) report on the 20th International Congress of Romance Linguistics and Philology in Zürich, 6.-11.4.1992. Over five hundred participants from all over the world attended the congress in which some 250 papers were read in eight sections. Häyrynen and Siivonen-Hautecoeur were mainly interested in three sections: The Sentence, Discourse Analysis, and Lexicography. In Section I, the topic was "La Phrase", but the concept was not clearly defined. As a matter of fact, the papers read in the first two sections could have belonged to either of them as there was considerable overlap in their approaches. In both sections, the current fragmentation of research approaches was commented on, and a need for theoretical and methodological clarity was expressed. In addition to lexicographic topics, the section on Lexicography included papers on lexicological research. Several dictionary projects, both unilingual and multilingual, were introduced. Collective dictionary projects using computational methods were considered more productive than individual projects. More traditional topics were discussed in the sections devoted to the typology of Romance languages and to their differentiation into individual languages.

Sabine Ylönen from the LCFU reports on the seminar "Oral Business German" arranged in Tampere, 15.-16.5.1992, by Tampere University and its language centre together with the Goethe-Institut. Some 30 teachers from Finland and Sweden took part in the annual seminar which traditionally deals with applying the findings of conversational analysis into the teaching of spoken language. The guest speaker was Ruth Brons-Albert (The Free University of Amsterdam) who discussed her research on the linguistic aspects of sales personnel training, and the application of the findings into language teaching. In particular, she stressed the importance of using authentic and analysed conversations as a basis for language training. Liisa Tiittula (Helsinki School of Economics and Business Administration) introduced her study on cultural differences in Finnish-German negotiations. She is mainly interested in mechanisms which secure comprehension in conversations. These signals are nearly identical in native Finnish and German conversations, but in Finnish-German negotiations the Finns tend to use them less frequently or incorrectly. Tiittula, too, emphasised the use of authentic conversations in oral language teaching. Both lecturers also acted as leaders in work groups in which questions raised by their lectures were discussed. The seminar ended with Rolf Rodenbeck (Swedish School of Economics and Business Administration, Helsinki) introducing a new video material for students of Economics which he has developed with Ewald Reuter (Tampere) and Carsten Kurowski (Hamburg), and which is available from the Language Centre for Finnish Universities.

SILC-moduuli II: KULTTUURINTUNTEMUS KIELTENOPETUKSESSA**Ilmoittautumislomake**

Nimi _____

Osoite _____

Puhelin _____

Yliopisto _____

Kielikeskus/laitos _____

Opetuskieli _____

Suoritetut tutkinnot _____

Palauta lomake allaolevaan osoitteeseen 15. syyskuuta mennessä.

Korkeakoulujen kielikeskus
Markku Helin
Jyväskylän yliopisto
PL 35
40351 JYVÄSKYLÄ

SILC module II: CULTURAL KNOWLEDGE IN LANGUAGE TEACHING**Registration form**

Name _____

Address _____

Telephone _____

University _____

Language centre/Institution _____

Language(s) taught _____

Degrees _____

Please return this form by September 15, 1992 to:

Korkeakoulujen kielikeskus
 Markku Helin
 Jyväskylän yliopisto
 PL 35
 40351 JYVÄSKYLÄ

ORDER FORM**AFinLA Yearbook 1992****ACQUISITION OF LANGUAGE - ACQUISITION OF CULTURE
KIELEN JA KULTTUURIN OMAKSUMINEN**

edited by
Heikki Nyssönen & Leena Kuure

Price:
AFinLA members 70 FIM
Others 100 FIM

NAME: _____**ADDRESS:** _____
_____

- AFinLA member**
- Non-member**

Orders:

Korkeakoulujen kielikeskus
 Jyväskylän yliopisto
 PL 35
 40351 JYVÄSKYLÄ

tel. 941 - 603 520
fax: 941 - 603 521

INTERNATIONAL CONFERENCE OF APPLIED LINGUISTICS

UNIVERSITY OF GRANADA, JANUARY 11 - 15, 1993

Dep. Filología Inglesa. Facultad Filosofía y Letras – Campus Cartuja. 18071 Granada (Spain)

REGISTRATION
CARD

Name: ..... First name: .....

Institution: .....

Address: ..... Country: .....

Tel: ..... Fax: .....

Will you present a paper? YES NO AV? equipment: .....

Proposed title: .....

REGISTRATION FEES

* Official letter required.

From 92/05/01 to 92/10/15
From 92/10/16 to 93/01/10

Regular	"Students	Accompanying Guests
10.000	4.000	4.000
15.000	4.000	4.000

PAYMENT:

Money order to: International Conference of Applied Linguistics c. 0100378948, Caja General de Ahorros de Granada, Urb. Cartuja, E. 2031-159.

Date: ..... Signature: .....

JORNADAS INTERNACIONALES DE LINGÜÍSTICA APLICADA

UNIVERSIDAD DE GRANADA, 11 – 15 de enero de 1993

Dep. Filología Inglesa. Facultad Filosofía y Letras – Campus de Cartuja. 18071 Granada (España)

BOLETIN DE
INSCRIPCION

Apellido(s): ..... Nombre: .....

Institución: .....

Dirección particular: ..... País: .....

Teléfono: ..... Fax: .....

¿Presenta Comunicación? SI NO ¿Material AV? Tipo: .....

Título: .....

CUOTA DE INSCRIPCION

(1) Con certificación oficial.

Antes del 15 de octubre de 1.992	10.000	4.000	4.000
Desde el 16 de octubre de 1.992	15.000	4.000	4.000

FORMA DE PAGO:

Talón a nombre de: Jornadas Internacionales de Lingüística Aplicada.
 Giro postal o telegráfico a la Secretaría de las Jornadas.
 Transferencia bancaria a nombre de: Jornadas Internacionales de Lingüística Alicada. cta. 0100378948, Caja General de Ahorros de Granada, Urb. Cartuja, E. 2031-159.

Fecha: ..... Firma: .....

KORKEAKOULUJEN KIELIKESKUKSEN HENKILÖKUNTA:

Raija Markkanen   603 529 markkane@finjyu.bitnet

Eila Pakkanen (sihteeri)   603 530

Tutkijat:

Hannele Dufva   603 535 dufva@finjyu.bitnet
Ari Huhta   603 539 huhta@finjyu.bitnet
Sirkka Laihiala-Kankainen   603 541
Minna-Riitta Luukka   603 533 luukka@finjyu.bitnet
Minna Suni   603 536
Eva May   603 543
Anna Mauranen   603 538 amaurane@jyu.fi
Timo Sikanen   603 540 sikanen@jyu.fi
Helena Valtanen   603 542 valtanen@jyu.fi
Sabine Ylönen   603 534 sabyl@finjyu.bitnet

Kanslia, julkaisujen myynti:

Sinikka Lampinen   603 520
Sirkka-Leena Salo   603 520

Nauhoitopalvelu:

Anna Kypö   603 525
Markku Helin (video)   603 524

Kirjasto:

Maritta Leinonen   603 526